

*De Alterantibus secundariis, quæ sunt Succis, Olea, Lachryma,
Resina, Gummi Resina, Gummata.*

CCCLXVIII. Acetum.

Acetum est liquor aciditate ter-
restriori ac fixiori (Olicam vocant)
imprægnata.

Delectus: Acetorum maxima di-
versitas est variantque naturâ, viri-
bus ac præstantiâ, pro varietate re-
rum ex quibus confecta ea sunt. Sunt
nam aceta ex Vino, Cerevisia, ex suc-
cifructuum (pomaceis, pyraceis) ex
Melle, &c.

Usitata autem sunt vinacea,
quæ recipienda quoties aceti simpli-
ter sit mentio.

Hæc itidem variantia occurrunt.
(Etenim ut vinum differt præstantia,
ita & aceta exinde confecta.) Eligan-
tur igitur quæ ex meliori ac genero-
siori vino, utpote omnium vegeta-
bilium principe & maximè omnium
atriolato, confecta sunt.

N. Ad menstrua metallis solvendis
æstimanda, eligenda sunt imprimis aceta
hydromelitum vinosorum, utpote qua
cum manna cælesti (melle) naturam ani-
malem præter vegetabilem ex floribus
induerunt, atque ita alia menstrua sol-
vendi potentia superant. Et hæc sunt
aceta illa Philosophis usitata, unde & phi-
losophica dici solent, de quibus amplius in
menstruorum descriptione, l. 2. c. 57. Vide
etiam Quercet. in Tetrad.

N. De reliquis acetis cerevisiarum
succ. pomaceorum aut pyraceorum im-
maturorum viliorumve vinorum, note-
tur quod rerum metallicarum solutioni-
bus minus sufficiant.

Vires. Substantia Acetum est mixta,
frigida ac calida (superat tamen frigidita-
tas caliditatem) in reliquis siccatur: parti-
um est tenuium atque penetr. astring. pu-
tredini resistit, sudorem ciet.

N. Acetum accedit proximè ad natu-
ram O-i primasque tenet præ cæteris cor-
rectivis, quorum opera gummi calfacien-
tia succive venenati corriguntur. Per se
quoque singulare est remedium adversus
ictus serpentum, etiam venenatissimo-
rum, quales sunt aspidæ. Quercet. in
Pharm. rest. c. 24.

PREPAR.

I. ACETA DESTILLATA.

I. Acetum destillatum commune.

R. † fortissimum, destilletur ex
cucurbita vitrea in B.M. vel cineri-
bus lenis. calore: primo ascendit
phlegma inspidum (fermè quarta
pars liquoris) quod phlegma ubi ex-
tillaverit, (acido odore & sapore id
deprehenderis) muta recipiens, col-
ligeque ☼ (Spir. †.) seorsim, conti-
nuando destillationem, donec spiri-
tus omnes ascenderint.

N. I. Si ad extracta usaque med. cos

Zzzz ☼

☼ destinetur, cauto opus est ne nimium urgendo επιπυρε & μει concilietur: sin vero ad metallicos labores, urgendum erit donec rubri spiritus attollantur nihilque amplius spirituum exeat: id feliciter fiet in arena.

N. 2. Alii rectificant aliquoties cohobando, tandemque partem aliquam phlegmatis lento NB calore abstrahunt. *Sen. Instit.*

Vires. Phlegmatis usus esse potest in Extractionibus quibusdam, E. g. viridis aris pro conficiendo Θ Q is & aliarum Tincturarum.

2. Acetum ex fecibus.

℞. feces † , (*die Mutter vom Wein effig*) destilla per vesicam cum refrigeratorio ac prodibit ☼ igneum.

Vires. *Solvit metalla, &c. Kesler. 4. c. 65.*

3. Acetum Radicatum, seu alkalisatum.

℞. Fecum, ex ☼i destillatione relictarum ℔ iij. vel iiij. calcina ad siccitatem, dein affunde ☼ idque iterum abstrahere in arena, toties cohobando, donec omnis Θ cum ☼ ascenderit. *Sennert. Instit.*

Aliter. ℞. † volatilis (vide infra) p. j. ☼ p. iiij. confunde & destilla per arenam in Retorta, dando in fine ignem satis fortem. Destillatum destilla iterum supra Θ fixum cohobis toties repetitis, donec omne cum ☼ ascenderit. *Bequin. l. 2. c. 5.*

℞. † i mens. i. affunde supra ♀ calcin. ℔ . β . Θ ℥ iij. destilla, cohoba-

que aliquoties, tandemque supra recentem ♀ calcin. & Θ funde destillationemque reitera. *Vide Kesler. 4. cap. 78.*

4. Acetum mellitum.

℞. Mell. ℔ iij. † ad emin. 4. digitor. destilla ex arena. Exit aqua acerbissima, quam rectifica.

Vires. *Solvit Coralla, Margaritas & reliquos lapides pretiosos.*

5. Acetum Terebinthinatum.

Fit ex aceto & Terebinthina per Θ simul destillatis. hinc oleo & spiritu ab ▽ separatis. *Hartmann.*

II. CRYSTALLI EX ACETO.

℞. † ad mellis consistentiam inspissatum, reponere ad crystallandum s. artem. Crystallum purificando (E. g. in phlegmate † abstracto,) & crystallando. *Libavius.*

CCCLXIX. Gummi Ammoniacum,

Ἀμμωνιακόν , ἀμμωνιακόν , vel ἀμμωνιακόν Dioscoridi Hammoniacum, Ammoniacum, Thymiana Gutta ammoniaca, *Cord. hist.* Ferula lacryma, *Galeno.* Ammoniaci lacryma, *Matth. vulgò* Armoniacum. Arab. Altathur, Raxach, Aassach, &c. *Ger. Gummi Armoniac.*

Gummi est stillans ex ferula quadam, quam ad differentiam aliarum Ammoniaciferam vocant, alii Metopion. Dicitur autem Hammoniacum ab Hammonis oraculo juxta cuius delubrum colligitur.

Eligen-

Eligendum est sincerum, instar
Thuris in grumos condensatum, o-
lore Castoreum utcumque emulans,
apore amarum, digitis tractatum
mollescens, bene coloratum (exte-
rius flavum interius candidum.) Et
hoc *Θερίσμα*, (thrauston Plinio, i.e.
fragmentum) appellatur: sicut id
quod terræ calculorumve particeps
est, *Φύγμα*, (Phyma Plinio, i.e.
mixtura) dicitur.

Vires. *Calfac.* 2. *sicc.* 1. emollit, atte-
nat, resolvit, digerit maturat, attrahit
siccide, ut quoque spinas carni infixas eli-
cat, alvum movet, splenicum est. *Uusus*
recipiens est in doloribus arthriticis, in
resolvenda mucilagine *¶* ea viscosa, cras-
sac contumaci Pulmonum, Mesenterii
et hinc in obstructionibus contumaciis
Lenis. Epatis. Uteri, in calculo. Extrin-
secus in scirrhis, panis, tophis, junctura-
rum, in scrophulis aliisque tumoribus du-
roribus resolvendis, &c.

Dosis a ℥j. ad ℥j.

PREPAR.

1. *G. Ammon. depuratum.* ℞. Gum-
mi, q. v. solve, cola ac exprime, hinc
in spissa.

N. Solvitur in quocunque liquore a-
queo *†* Vino, succo, &c. *Uusus* tamen
per *†* depuratur.

2. *Ol. stillat.* Fit per *℞* vesicam vel
Retortam. *Vide supra.*

Vires. *Omnibus confert affectibus*
quibus Gummi Ammoniacum.

3. *Pilula de Ammoniac.* Vide l. 2.

4. *Extractum Resinosum seu Resina.*
Ut l. 2. docuimus.

N. *Convenit viribus cum ipso G. Am-
moniac.*

5. *Extractum viscosum.* Fit ut l. 2.
docuimus.

Vires. *Lenit asperitatem aspera arte-
ria, incrassat acres ac tenues catarrhos,
unde & utiliter linclibus commiscetur.*

CCCLXX. Gummi seu Re- sina Animæ.

1. fulvescens & pelluci-
dum.

G. Animæ 2. nigricans & taurino
glutini vel colopho-
niæ simile.

3. pallidum & retorri-
dum.

1. Anime est Resina pellucida ex
albo citrinescens, in nova Hispanio-
la seu America ex arboribus quibus-
dam proceris incisis extillans, Thu-
ri similima, quo tamen majora gra-
na refert. Et hæc nobis usualis est.

N. *Veteribus incognita statuitur. A-
matus tamen pro cancamo veterum ha-
bet, cui consentit Garzias.*

Eligenda est albida seu flavescens,
granulata oleosa, si frangatur Citri-
na, fragrantissima ac gratissimi sa-
poris, carboni imposita facile lique-
scens.

2. Myrrhæ quodammodo assimi-
latur.

Hanc esse Minæam Galeni vel
Zzzz . 2 Ammi-

Ammineam Dioscoridis & Serapionis idem vult Amatus. adeoque Animum Lusitanis dici. *Vide Myrrha.*

3. Est ea species, quam ex India Orientali afferunt. granis minoribus granulata. Hæc ut colore ac pelluciditate priori cedit: ita & viribus minor est.

Vires. *Calfac.* 2. *hum.* 1. *atten. resolv.* *astring. discut.* *cephalica est.* *Usus præcipuus est externus in capitis ac nervorum affectibus frigidis, dolorificis, catarrhosis, flatulentis, in affectibus articulorum, paralyti, contractura, luxationibus, contusionibus, &c.*

N. Solvitur ut alia Resine in oleo, tum quoque in Ψ rectificatissimo.

PRÆPAR.

Ol. still. Fit ut ex aliis Resinis, per Retortam ex arena. *Vide l. 2.*

N. Colligi possunt sigillatim oleum tenuius ac crassius. Sala in Hydrolog.

CCCLXXI. Gummi Arabicum.

Gummi simpliciter, Gummi Thebaicum, Gum. Babylon. Gum. Sarcen. Gum. Acanthin. ex arbuscula quadam manat, quam Dioscorides Acaciam vocat. Estque Gummi natura prorsus aquæ.

Eligendum vitri modo pellucidum, syncerum, in vermiculorum speciem contractum, candidum vel ad flavedinem inclinans. Reprobandum sordidum, resinofum adulteratum. Adulteratur enim admixtione

gummi cerasor. prunor. & sim. vel ex resinarum quarundam, id quod cognoscitur solutione in ∇ , quæ syncerum liquidissime ac limpidissime solvitur. adulteratum non item.

Vires. *Calf.* & *hum.* 1. *inssissat.* *porocutis obstruit,* *acrimoniam medicamentorum obtundit,* *asperitati aspera arteria ac tussi confert,* *ocularibus medicamentis & arteriacis commodissime adhibetur.*

PRÆPAR.

1. Pulvis.

N. Ut bene pulveretur, calsiant mortarium ac pila.

2. Depuratum. Solvitur in ∇ colatur ac inspissatur.

CCCLXXII. Asa fetida.

Ὅμοσ μηδινός, Συριακός, (olim κρυβαυκός.) Laser medicum, foetidum, Arab. Alcit, vulgo Asa foetida. Germ. Teuffelsdrack. Succus est sive Lachryma Laseris sive Sylphii in Media, Lybia ac Syria crescentis, (non Laserpitii Dioscoridis, cujus succus modernis incognitus est.) Et ex illius radice ac caulibus incisis colligitur.

Eligenda est sincera alii odorem ferè æmulans, viscida: reprobanda adulterata. Adulteratur enim permixtione farinae, furturis, sagapeni.

Vires. *Calf.* 3. *incidit,* &c. *Usus internus præcipuus, in suffocatione uteri, peripneumonia ac vulneribus, aliis raro adhibetur. Extrinsecus in tumido Liene,*

Uteri

veri suffocatione, paneritis (cum alio vili-
ali, suscepto.)

Dosis à ℥℥. ad ℥j.

N. 1. Solvitur super prunis coquendo
in aceto aut vino.

N. 2. Si quis Epilepsia obnoxius senserit
suffumum ex Asa fetida ac cornu caprino,
paroxysmo actuum corripitur.

PRÆPAR.

1. Pilula de Asa fetida. ℞. Asæ fœ-
tid. q. v. humecta vel solve cum ꝯ
ac redige in massam.

2. Pilula fetide. Vide Disp.

B.

CCCLXXIII. Balsamum
verum.

Balsamum Syriacum, Ægyptia-
tum, Balsamelæum, Oprobalsamum,
Bals. de Mecha, est liquor Balsame-
us, flavus instar Terebinthine, odo-
ris fragrantissimi saporis subamari &
terris, sudans ex balsami tum frutici-
tus, quoad corticem vulneratis, tum
ramulculis amputatis.

N. 1. Si guttula aqua tepide immitta-
tur, per totam superficiem sese extendit,
rursus aqua refrigerata sese contra-
hit, lacti instillatum id ipsum coagulat, in
vestem laneam effusum non linguat ma-
gnam, secus ac alia.

N. 2. Tanta estimationis est, ut Prin-
cipis Arabia felicitis, cui etiam Mecha
dicitur, singulis annis inter alia munera
tribuat quatuorve ejus libras Turcarum Im-
peratorum honorarii loco transmittat, Cæsar
idem Præfecto unam, Quin & Ducibus

bus peregrinis idem ceu maximum hono-
rarium presentat.

Vires. Inter olea quævis & balsama
omnium est laudatissimum præstantissi-
mum ac toto orbe maxime celebratum,
utpote quod vires habeat abigendis mor-
bis tam internis quam externis, nulli me-
dicamento secundus. Confort febricitanti-
bus asthmaticis, jecoris obstructions sol-
vit, menses movet, stomachi dolores se-
dat, phthisicos juvat, appetitum excitat.
Vide prolixius Balsamum de Tolu. &
Clusium in Monard. ut & Petrum Bello-
nium in observationibus suis. Alpinum
de plantis Ægypti ut & in Dialogo de
Balsamo peculiariter conscripto.

CCCLXXIV. Balsamum de Tolu
seu Tolutanum.

Balsamum de Tolu est liquor Bal-
sameus, coloris rubei ad aureum ten-
dentis mediæ inter liquidum & den-
sum consistentiæ, valdè glutinosus,
& ubicunque reponatur firmiter in-
hærens, saporis dulcis & grati, non
nauseabundi (secus ac reliqua balsa-
ma) odoris excellentissimi Limonio-
rumque fragrantiam vel Jasmini
quodammodo referentis, præsertim
si paucillum in vola manus fuerit
fricatum.

Advehitur ex Continentis qua-
dam Provincia, inter Carthaginem
& nomen Dei sita, Tolu ab Indis ap-
pellata: ubi colligitur ex arboribus
Pino pumilæ similibus, iisque tum
domesticis tum sylvestribus, quæ vul-

nerato cortice præstantissimum hunc liquorem fundunt.

Vires. Antecellere videtur facultibus ei, quod è nova Hispania adducitur (Peruviani nomine) efficaxque est ad omnia, ad que Balsamum illud Aegyptiacum. Calfac. & sicc. atten. resolvit vulnerarium est, pectus expurgat, &c. Usus præcip. in asthmae phthisi, in ventriculi cruditate & dolore. Extrinsecus doloribus à causa frigida, quibuscunque & imprimis capitis arthriticis & nephritico; in defluxionibus ad oculos cohibendis, in paralyti, in ventriculi imbecillitate, dolore, inflatione (inunctum cum oleo nardino) in Hydropè (illud cum Unguenti aperitivo,) in Lænis imbecillitate, in tumoribus quibuscunque ac œdematibus, in contractura: parotides insuper seu scrophulus cæcus curat. Inprimis autem celebratur in vulneribus consolidan-

dis, defendendis, præsertim si ossa quoque sint contracta. (quippe fragmenta expellit) in vulneribus articularum, sectionibus nervorum, puncturis, contusionibus, &c.

Dosis gr. iij. iiij. &c. Nicol. Mon. N. Balsamum hoc illud esse arbitror, quod nostratibus Balsamum de Honduras dicitur.

CCCLXXV. Balsamum Indicum.

Balsamum Indicum novum, Matthiol. Balsami genus novum, Fragos. Bals. Peruvianum, Indianisch Balsam. Est liquor fragrans arboris cujusdam Indicæ Balsami dictæ (Indis xylo) coloris ex tum albo tum nigro rubentis odoris suavissimi, saporis acriusculi & aliquantulum amari. Affertur ex America seu nova Hispania Indiæ Occidentalis. Monard.

Limpidum subalbidum: Ex cortice arboris fauciato stillans: opobalsamum vocant, nostratibus officinis dicitur Balsam. Indicum verum. Est Der weisse Indianische Balsam Crassius. Ex segmentis trunci ramisque cum ∇ coctis supernatans: dicunt Xylobalsamum: nostratibus appellatur Balsamum Indicum, seu Balsamum Indicum vulgare, nigrum.

Prius præstat limpidius, posterius oligatur purpureum, suaveolens (ut vel optimo Syraci calamitæ nihil cedat) cujus guttula, carboni instillata suavem suffitum præbeat. Reji- ciatur nigrum, crassum, odoris gravis.

Vires. Calf. & sicc. 2. discut. emol. substring. Usus præcip. in asthmae, phthisi, nephritico dolore, mensibus ob-

structis, ventriculi debilitate ac dolore, Epate obstructo, utero squalido atque inde ad concipiendum inepto, suffocatione ex utero, &c. Extrinsecus lenit dolores ex humoribus frigidis ortos, discutit humores aqueos, roborat caput ac nervosas partes contractionesque sanat, ventriculi flatu discutit, cruditates tollit, lienem durum emollit, nephriticum dolo-

mitigat, urinam remorata[m] promo-
 uent, arthriticis doloribus summe confert:
 Chirurgia, proficuum est vulneribus
 recentibus (tunc consolidando tunc noxia
 discutendo:) inveteratisque nec non &
 nervorum: prodest contusionibus: febris
 intermittentibus confert, spumam autem paroxys-
 mam inungendo atque cum Vino guttu-
 ris aliquot exhibendo, idque iteratis vi-
 cibus.

Dosis gr. 4. 5. 6.

N. Tanta censetur efficacia, ut sint
 Orobalsamo seu Balsamo Syriaco
 inuenire non verentur. Nicol. Mo-
 rard.

PRÆPAR.

Spiritus ac ol. still. Fit per arenam
 Retortæ l. Δ. Sic extillat post ro-
 tationem ▽ oleum clarum instar sac-
 chari candi coagulabile (Spiritus.)
 post flavescere incipit igne fortio-
 ri, (oleum:) 3. in retorta manet ma-
 teria instar colophonix.

CCCLXXVI. Bdellium.

Βδέλλιον, Bolehon, Malathram,
 Maldacon seu Madelon, Lachryma
 arboris cujusdam spinosæ nascen-
 tis in Arabia, India, Media. Videatur
 Matth. Cord. hist. Casalp. Frag.

Probatum gustu amarum, translu-
 cidum cum frangitur, pingue cum
 fricatur, odoratum, subamarum, fa-
 cile mollescens, syncerum (Parthi-
 cum nominant.) Reprobatur, sordi-
 dum, nigrum in offas conyolutum,
 quod Adrobalon nuncupatur.

N. Sunt qui Anime legitimam Bdel-
 lium esse putent.

Vires. Calf. & sicc. (N. aliis calfac.
 3. sicc. 2. aliis calf. 2. hum. 1.) digerit di-
 scutit, sudorem movet. Usus præcip. in-
 tern. in tussi ac pulmonum apostemate,
 calculo atterendo, urina citanda, mensibus
 immodice fluentibus, ut & in fluore uteri-
 no sistendo, sætu expellendo. Extrinsecus
 discutit hernias, mollit durities ac ner-
 vorum nodos, adeoque creberrimi usus
 est in Emplastris sticticis.

N. Contusum solvitur affuso vino aut
 aqua calida.

PRÆPAR.

Pilula de Bdellio, Ex Bdellio & Mi-
 robalanis.

N. Sistunt fluxum hemorrhoidum ac
 mensium.

CCCLXXVII. Benzoin.

Benivi. Garz. Benivinum, Belzoi-
 num, Benzoinum, Matth. vulgo Afa-
 dulcis, Cord. hist. wolriechend Asand.
 Resina est citrinescens vel flava cœu-
 variis ex frustulis diversorum colo-
 rum in massam redacta, bene odora-
 ta, facilis liquatu ac fractu. Stillat ex
 arboribus certis, magnitudinis pro-
 cere, quoad corticem sauciatis.

{ Amygdaloides, quod maculas can-
 didas refert instar amygdalar.
 delibratar. colligitur in Sion &
 Samatia.

{ N. Hanc Myrrham Trogloditicam
 Dioscoridis, Amatus censet.

{ Nigrum odorem suavissimum spi-
 rans.

rans, Exudat ex novellis arboribus, Dicitur Benivi de Bonias, q. de floribus.

Nigrius parum fragrans, quod vilius.

N. Commisceri solent, ut unà commodius vendantur.

Optimum censetur pellucidum, globulis candidis refertum, Thuris æmulum, suavissimè spirans, nec heterogeneis inquinatum.

Vires. Calf. & sicc. 2. incid. atten. pulmonicum est. Usus præcip. intrinsecus in affectibus pulmonum, catarrhosis, tussi, asthmate. Extrinsecus in cerebro per sternutationem expurgando, in odonti-gia, (masticando) in tuberculis ac rubore faciei abstergendo: ob suavem insuper halitum creberrimè suffumigiis commiscetur.

N. 1. Si suffitus ex solo Benzoino paratur, tussis excitatur.

N. 2. Solvitur in oleaginoso ac spiritu vini rectificatissimo, ut & in ovi albumine aëri humido ad liquefcendum exposto.

PRÆPAR.

1. Magisterium. ℞. Benzoin. solve in ℥ rectificatissimo. (NB. nisi ℥ fuerit omnis phlegmatis expers. nihil effeceris) solutioni affunde ∇ & præcipitabitur lactescens Benzoin: lava ∇ rosar. ac exicca.

N. 1. Unius hora spacio solutio hæc absolvi potest, calore MB saltè adhibito.

N. 2. Poteris itidem ℥ abstrahere sine affusione ∇ a.

N. 3. Magisterium hoc non est nisi depuratum Benzoin.

N. 4. Solutio quam Tincturam nonnulli vocant, manus abstergit candidasque reddit.

2. Flores. ℞. Benzoin trit. q. v. in olla vitreatæ desuper ponendo pyramidem ex charta duplici formatam, admoveque paulatim ignem lenem carbonum vel cinerum: sic sublimabuntur flores chartæque adhærescent, quos sæpius exime ne rutsum decendant.

Dosis à gr. iij. ad ℥℥.

N. Sumi qui flores in ℥ rectificatissimo solvunt, solutionemque pro Tinctura venditant.

3. Liquor. Fit in albumine ovi cocti ut supra. Abstergit maculas, stigmataque è lue venerea contracta.

4. Oleum. ℞. Benzoin pulv. ℔j. spir. Vini ℔iij. (vel iij.) digere ∅ (4. 5. 6.) dein adde sabulum purum vel scoriarum ∅ ℥iij. destilla per Retortam ex arena vel cinere igne gradativo: hinc separa oleum à Spiritu. Panth. hygiast. Decodat.

N. Spir. Vini leniter abstracto, ascendit materia gummea, candida, solida, quam vocant Mannam Benzoin. Hæc albificat cuprum.

Alii.

℞. Benzoi pulv. ℔ij. affundunt ℥ ros. in olla benè clausa committuntque igni ut fluant (odore id cognoscas.) Hinc affundunt novum ℥ fluereque sinunt continuo agitando, tandem inspissari paulatim permittunt, immiscendo pro libitu flores Rosimar,

ar. Lavend. Ros. Spic. Ind. ut &
cit. in sine superfundunt ∇
stif. ac destillant ex arena vel ci-
tre. *Med. destill.*

Alius modus optimus.

Benzoïn pulv. q. v. misce cum
bulo ac imple Retortam ad medie-
tatem: destilla gradatim ex arena &
cancisceris liquorem ac oleum cras-
sum instar butyri. \mathfrak{z} . hujus (à liquo-
separati) p. j. ∇ pluv. p. xij. destil-
lin cinere per \mathfrak{X} & extillabit ole-
clarum & flavum ad fundum
inde secedens. Postquam pars me-
 ∇ extillarit, extinguatur Δ , ef-
ndaturque materia in cucurbita
icta. in lebetem æneum, calfiatque
rimè super Δ , affuso subinde ∇ \mathfrak{e}
lidæ quadruplo: hinc filtratur per
annum. reponaturque filtratura ad
ystallifandum. Crystallos collectas
cca lento Δ calore.

N. 1. *Oleum illud rectificari poterit
mel ac iterum ex \mathfrak{X} cum ∇ \mathfrak{f} ato,
evadit odore saporeque gratius.*

N. 2. *Thj. Benz. præbet ol. (\mathfrak{z} ij.)
ball. seu florum (\mathfrak{z} j.)*

Modum hunc cum aliis non pau-
acceptum refero viro solertissi-
o Johan. Casp. Sparre, Pharmaco-
o hujus Reip. Seniori, Affini meo
tendo.

N. *Sunt qui Benzinum solvunt in ol.
el. cerasor. expr. solutioneque admittunt
ambrym. muscum & Zibetam &
primunt ad perfumandum, ut ajunt, chi-
necus.*

C.

CCCLXXVIII. *Camphora.*

Κάμφορα, Camphora sive Caphu-
ra, *Matth. Cast. Arab.* Capur & Cafur
Lachryma est resinosa proceræ cu-
jusdam ac peregrinæ arboris. (non
bituminis genus.) Germ. *Kampffer.*

Differentia dua 1. Caphura de Bur-
neo. (Insulæ Oriental.) quæ raro ad-
fertur & omnium nobilissima. 2. Ex
Sina in Europam adfertur, in panes
orbiculares coacta, *Garz. Acof. Fra-
gof.* (cui hæc Chinae dicitur Chini-
chis, à China unde advehi solet.) Sic
alia rudis est ignem non experta: alia
elaborata, quæ solis aut ignis calore
cocta atque purgata, album colorem
contraxit, *Matth.*

Seligenda est alba pellucida instar
Crytalli, sincera (non maculata) o-
dora, digitis friabilis quæ accensa vix
extinguibilis.

Distinguitur à supposititia, quod
hæc calido pani triticeo (uti ex cliba-
no extrahitur) dissecto imposta tor-
reatur, vera autem liquecat.

N. *In tritura, mortarium ac pistillum
oleo aliquo e. g. amygdal. &c. est inun-
gendum.*

*Vires. Resistit putredini ac venenis,
unde frequens ejus usus in peste maligna-
que morbis, febribus, &c. Veneris quoque
stimulum arcere conceptumque impedi-
re creditum est, verum si experientia ac
observatio Scaligeriana fidem meretur
contra veritatem, (nisi usu continuato id
experiri quis velu) suffocationi uterina*

Aaaaa

sub-

subvenit (scil. ∇ melis. in qua Camphora extincta fuerit propinata.) Usus externus crebrior est, usque potissimum in Epithematis s. Frontalibus refrigerantibus & paregoricis, quibus ut commisceatur, solvi solet in ∇ vel conterri cum nucleis s. semine aliquo oleaginoso, e.g. pinis, sem. citrull. & sim.

De qualitatibus primis diversitas haud levis. Majores ad gradum usque 3. frigidam statunt. Recentiores e contra calidam: utrique non sine ratione. His inservit 1. inflammabilitas, utpote que aëreis non aqueis ac terrestribus propria. 2. Odor aromaticus ac sapor acris. 3. facilis evanescencia qua vel sponte aërem ceu chaos suum repetit. Illis, vis venerem ac libidinem cor. rescendi, inflammationesque extinguendi. Verum triumphare videntur recentiores. Etenim quantum ad prius, postio quod venerem arceat, non tamen propterea necessario frigiditatem concludi posse argumento sunt: Ruta, Vitex, & sim. Nec firmior ratio posterior, utpote ab operatione que per accidens fit, desumpta. Quippe inflammatio aut mitigatio eo in casu non a qualitate frigida introducitur, sed a subtili penetrativa, exhalationibus calidis exitum referante, atque per sudorem insensilemque transpirationem discutiente.

PRÆPAR.

1. Oleum Camphoræ. ℞. Camphor. ℥iv. Terræ argillacæ vel boli armen. M. ij. (alii ℞. Camph. part) Argill. ℞. iij.) Misce diligenter, & ex Massa

mixta forma globulos, quos in sole vel umbra exiccatos, destilla in arena ex Cucurbita vel Retorta vitrea (in excipulum, quod contineat, si libet; aliquid aquæ pluv. destillatæ.) Sic prodit primum quiddam album, mox aqua perspicua, tandem igne fortiori, oleum fragrantissimum. Ol. hoc cum ∇ bis rectificatum, aureum colorem acquirit.

N. 1. Eodem modo destillari potest cum terracomuni.

N. 2. Album illud sublimatum liquecet in Alembico & destinet in Excipulum.

N. 3. Non opus est formare globulos, sufficit enim materiam solum miscuisse.

Vires. Vires ex superiorib. collige. Optimum insuper remedium est in gangrenis. Hoc oleum assusum super Talcum, subtilis. pulverisat. (melius calcinatum) bi-duana in MB maceratione albescit, virginibusque ad nitorem facies egregie inservit. Senn. in instit. Hartm. in pract. Tentz. Sala.

2. Ol. Camph. Paulo aliter.

℞. Camph. p. 1. Boli p. 2. Pulverisata misce & destilla ex Retorta vitrea loricata, l. ∇ arena, & prodibit Camphora instar butyri. Hujus ℞. part. 1. ♀ optime calcinati p. ij. ∇ ad eminent. digit. 3. Dest. per MB donec Camphora incipiat ascendere, quo dato signo, subtrahere Δ m, & effunde ∇ qui extullavit, in vitrum angusti orificii, affundeque ∇ fontanae quantitatem, sic lactescet ∇ , oleum-

oleumque Camphoræ supernabit, quod separa. Materie in Cucurbita siliatæ affunde denuo Ψ & destilla, paraque ut antea, idque toties reitmando, donec nihil Camphoræ ulterius ascendere conspiciatur, sic habes oleum Camphoræ, quantitate quidem paucum ($\frac{1}{8}$) viribus verò efficacissimum.

N. Ψ rectificari poterit ad usus alios.

Ex communicatione Joh. Casp. par. Pharmac. hujus Reip. primarij.

Aliter.

Solve Camphoram in sp. Θ i Analeptico Hartmanni, (vel & in Ψ) & Camphora elevabitur in forma $\circ\circ$ i ad superficiem. Hoc seorsim collige, atque cum terra sigillata & pauco \ddagger forma globulos. Destilla per Θ m & prodibit ω seu $\circ\circ$ valde fugax. *Hartm. in pract.*

Aliter.

\Re . Camphor. el. ζ ij. Θ , ζ ij. Sal. ζ , ζ ij. terantur subtilis, cum lacte in formam pulvis. Hanc macera in Ψ 3. dein affunde vini Malvat. ζ ij. destilla per Ψ humilem recipienti firmiter annexum, idque l. Δ , prodibit aquosa & oleosa substantia, quam utramque rectificare poteris.

2. *Liquor.*

\Re . Camphoræ q. v. inde urinalem impone desuper aliud urinale invertsum, juncturis bene clausis, sublima ex cinere, toties urinaria illa invertendo, donec Camphora in $\circ\circ$ abeat, *Kesler. 4. c. 66.*

N. Sunt qui in ∇ camphoram dissolutam pro oleo vendunt, cujus eisdem usum internum nemini suadeo. Extrinsecus autem adhiberi solet in dolore dentium. Hoc $\circ\circ$ tempore rursus in camphoram coalescet. Med. destill.

Nonnulli in peste hoc deprecant.

\Re . Camph. el. ζ ij. Sal. absinth. ζ ij. Ol. amygdal. ζ ij. M. diligenter & macera per diem unum ac alterum, vase cl. Hinc destilla per Θ m. iterum Sal. absinth. ζ ij. admisce. $\circ\circ$ rursus affunde per Θ 3. digere atque hinc denuo per Θ m destilla.

Dosis gut. iij. v. vj.

Alit.

\Re . Camph. p. i. Spir. Terebinth. p. ij. Santique bis cohobando.

3. *Essentia Camphora alexiteria.*

\Re . Camphoræ q. s. solve, cum $\circ\circ$ amygd. dulc. scil. digerendo, colaturam cum Ψ aliquamdiu circulatam destilla denuo, ut abstrahatur Ψ , residuo adde tincturam croci ad aureum colorem usque inducendum.

Vires. Mirabilis est ad præcavendam & curandam pestem, item in suffocatione Matricis & Febris.

Dosis gut. 1. ac altera. Teutzel.

N. 1. Spiritus ille abstractus haud minori cum successu in usum accersiri poterit.

N. 2. *Quercetanus elicit ex camphora essentiam cum ∇ vitæ vitæ ararsata, Phar. rest. c. 26.*

Aaaaa 2

CCCLXXIX.

CCCLXXIX. *Cancamum.*

Κάγκαμον, Dioscoridi est Arabieꝝ arboris lacryma, Myrrha quodammodo similis, virosi gustus: ad suffimenta usurpant.

Quoad vires eidem splenetica, emmenagoga & ophthalmica habetur.

N. De hoc Dioscoridis *Cancamum* diverse hoc tempore Opiniones, *Laccam* dicunt alii, alii *Resinam Anime* faciunt, alii *Benevium*, nonnulli prorsus incognitum putant. Videatur Matth. Garz. Clusius in Garz. Amatus in D. & simil.

CCCLXXX. *Caranna.*

Caragna, *Carana* est Resina duriuscula, tenax, sine multa agglutinatione, *Tacamahaca* similis, nisi quod sit paulo odoratior, splendidior, liquidior & densior. Affertur ex Carthagine Indiae Occidentalis seu nove Hispanie Provincia, ubi ex vulnerata arbore elicitur, atque illinc foliis latis ac nervosis instar arundinaceorum foliorum involuta ad nos pervenit.

Vires. *Calfac.* & *sicc.* 3. viribusque pollet usdem, quibus *Tacamahaca*, quae tamen operando cuior & efficacior est, praecipue in tumoribus omnisque generis doloribus maxime juncturarum, tumores inveteratos dissolvit, defluxiones frigiditas aut mixtas sistit, nervorum ac cerebri dolores sedat, vulnera recentia praesertim nervorum & juncturarum sola sanat, defluxiones in oculos & alias par-

tes reprimit, (pone aures vel temporibus imposita.) *Manard.*

Solvitur in Oleo.

Præparatur inde Emplastr. antipodagricum insigne.

℞. *Carannæ* ʒj. ceræ flav. ʒβ. cum Ol. verbasco. F. Emplastr.

CCCLXXXI. *Colophonia.*

Colophonia Officinarum, C. B. *Pix græca*, *Matth. Cord.* est substantia naturæ oleaginosæ, flavescens, arida ac friabilis, residua ex resinis abietina strobilinaque coctione dum purgabantur, inspissatis ac frigore induratis.

Eligenda est pellucida, odorata, quæ *Thuris* fumum accensa æmulatur.

N. 1. Dicitur *Colophonia* quod ex *colophone* olim advehebatur.

N. 2. Friabilem illam flavamque substantiam in Resinarum singularum destillatione residuam, *colophonia* nomen impo-
nunt. Alii Resinam frictam appellant.

Vires. Siquidem *Colophonia* portio est Resinarum, & Resinarum vires retinet, sed minus penetrabiles, calfacit itaque & siccatur, mollit, glutinat, ususque ejus quia pinguis solvitur commodissimus est in Emplastris.

CCCLXXXII. *Resina**Copal.*

Pancopal. *Copal.* Resina est duriuscula, admodum candida, vel ex albo flavescens, pellucida bene odorata, in massam redacta. Asportatur

India Occidentali, sive nova Hispania, ubi ex vulnerata arbore guttatim stillat. *Monard. Clus. in Mon. fragos. Casalp.*

Vires. *Calfac. 2. hum. 1. emollit, resolvit. Usu præcipue in affectibus cephalicis.*

PRÆPAR.

Oleum tenue & crassius. Eodem modo elici potest utrumque quo ex Resina Anime.

Cepit ab annis aliquot ex eadem India Occidentali, liquor quidem inferri de Copal yra appellatione, quod an ex Resina descripta sit, in dubio relinquitur in *Monard. commendari id ait ad vulnera recentia curanda, nostratibus ignotum est.*

CCCLXXXIII. Elemi.

Gummi Elemi, Elemnii, Helenii. Resina est, sive lachryma pellucida albicans, cum flavis particulis intermixta, in massam redacta, suavem accensa halans suffitum. Asportatur ex Ethiopia ubi stillat ex arbore quam oleam nonnulli volunt (quod negat Matth.) alii Cedrum.

N. *Dioscoridi flavum est ac scammonio ut cunque simile, mordaxque; nostrate non item, quare an verum habeamus, dubium. Damnatur Ammoniaco vel Gummi Arabico simile, colore nigricans.*

Vires. *Calf. temperatè, emollit, digerit, resolvit, maturat, dolorem sedat, capitis ac nervorum affectibus eorundemque vulneribus, ac imprimis calvaria vulnerata specificè confert, comusioni-*

bus articularum prodest, menses ac urinam ciet.

Solvitur in oleaginosi ut reliqua resina.

PRÆPAR.

1. Oleum stillat. *Elemi.* Fit ex Retorta per \therefore vel vesicam ut ol. Anime. *Vide supra.*

Vires. *Specificum præ aliis (ut & ipsa Resina) censetur in affectibus neuriticis, paralyti, contractura.*

F.

CCCLXXXIV. Fuligo.

Fuligo est pars rerum combustibilium levior à partibus crassioribus sub specie fumi elevata, inque substantiam crassam nigricantem, vi frigoris compacta. *Germ. Rost.*

Delectum. Fuligo eligatur splendens instar succini nigri, quæque fumarum parietibus proximè adhaereat (quò fornaci propior eò melior) imò nec absreforet, delectum quoque instituire, ratione materiae combustæ, quæ quanto Medicæ intentioni convenientior tantò quoque fuligo præstantior censenda est.

Vires. *Acris est, extergit, varique usus per se, nec adhiberi eam memini, nisi quod intelligam, in suffocatione matricis à mulierculis plebeis cum successu esse propinatam. Quin & cum aliis mixta capis imponitur ad arcendam febrim.*

PRÆPAR.

1. Spiritus, 2. Oleum, & 3. Sal.

1. Fulig. cl. q. v. imple ad collum usque Retortam vitream lutatam & destil-

destilla ignis aperti gradibus successivè adhibitis. in Receptacul. capacis. ut prodeant cum phlegmate spiritus albicantes, ac oleum flavum, ultimoque rubeum. Spiritum cum oleo aliquandiu digere. postea affunde medietatem Ψ & destilla sepius: prodit cum Ψ Spir. fuliginis & simul ol. rectificatis. Caput mortuum incinera & extrahe sal more solito cum \ddagger .

Vires, Spiritus ac Oleum confortativa sunt insignia, mirabiliter agnovisantes exhibita refocillant.

Dosis Spiritus gr. vi. ad \mathcal{B} .

Olei gr. ij. iij. in Vino vel alio vehiculo convenienti.

Vires Salis. Prestantissimum curativum est in cancro exulcerato, si in cella solutum cancrois ulceribus semel ac iterum mungatur venenositas instar vaporis visibiliter extrahitur. Tandem oleum (crassius) leni aspergine sepius illum crustam instar cuticulae suprainducit, qua sponte, spacio 5. vel 6. dierum decidens, ulcus consolidatum esse indicat. Hartm. in Pract.

G.

CCCLXXXV. Galbanum.

Γάλβανον, χαλβανον, Galbanum, (Math. Cord. hist. Cas.) est gummi seu succus ferulæ Syriacæ, (quam Metopium vocant, quo nomine aliis gummi idem venit,) intense flavum vel albidum inflammabile; odore Opopanacem referens, colore Tacamahacam.

Optimum censetur cartilagineum (alii granulatum volunt, sed rarissime, ob mollescentem naturam in granis invenitur,) flavum, syncerum, pingue non lignosum, quod in se retineat nonnihil ex suis seminibus & ipsis ferulæ sarmentis, gravis & ingrati odoris, nec nimis humidum, nec nimis aridum, cum accenditur flammam nutriens.

Vires, Calfac. sicc. 2. complete, emolli, res. vit. extrabu.

Ufus præcipue mirificus in mensibus ac partu pellendis, in tussi inveterata ac Asthmate; Adversatur toxicis.

Extrinsicus prodest in partu ac mensibus, suffocatione uteri, vertigine, in furunculis ac lentiginibus.

PREPAR.

1. Galbanum depuratum: solve in liquore, exprime ac inspissa.

N. 1. Solvitur ut alia gummata ferulacea in quolibet liquore aqueo \mathcal{A} o, succo, vino.

N. 2. Galenus suspendit in linteo super Ψ atque purum extillare facit.

N. 3. Dioscorides dimittit in ∇ m ferventem impuritatesque supernatantes rejicit.

2. Oleum stillat. fit l. a. per \odot m ex \mathcal{A} o, addito sabulo, vel silicibus conculis.

N. Sunt qui Galbanum cum \mathcal{A} o in formam mellis miscent atque destillant. At exit primo liquor, dein \odot o, adeoque opus protrahitur cura necessitatem.

Vires. Maximarum est virium in passio-

affione hysterica, intrinsecus exhibitum
vel extrinsecus umbilico illitum. Maturum
bubones & anthraces.

3. Galbanetum, i. e. Balsamum Galbanetum, seu spiritus Terebinth, Galbanetum.

℞. Galban. trit. ℥. ℞. Spirit. Terebinth. ℥. i. Digere & aliquot, dein destilla ex cucurbita humili, vel ℥.

Vires. Summarum virium censetur contractura ex colica, extrinsecus illitum.

N. Est & aliud Galbanetum Theophrasti dictum.

℞. Galb. ℥. ℞. Gumm. Hederæ ℥. iij. trita seorsim, misce ac destilla per Alembic. in ℥. i. Qato adde Terebinth.

℞. Ol. laur. ac spic. añ. ℥. j. destilla Alembic.

Vires. Cephalicum est ac neuriticum affigens, contracturas ac morbos similes curans. Med. destill. part. i.

4. Cerotum de Galbano, s. Ceratum Mauriciale, vide August.

Gummi Hederæ.

Vide Hederæ, class. i.

H.

CCCLXXXVI. Hypocistis.

Hypocistis, germen seu plantula est, è radice cisti fruticosi dum floret, seu viscum ex quercu, proflitans: Dicitur & Limodorum, aliis Rotheron. Ex hac itaque plantula, cum floribus succulenta sit, exprimitur succus, qui in sole exiccatus Glycyrrhizæ succo non absimilis eva-

dit, atque ad nos, sed raro, asportatur. Diciturque Hypocisthis vel succus Hypocistidis. Videatur Matth. Dod. Cord. in D. Lon. Cast. Clus. hist. Lob. Tab. Ger.

Vires. Refrig. (3.) siccatur, potenterissime astringit, condensat. Usus præcip. in quibuscunque fluxionibus sistendis, Diarrh. Lieuter. Dysent. profusio uteri, vomitu, &c. Ut & in excretionem Sanguinis ex lapsu casuque orta. Extrinsecus roborat viscera humidiora, ventriculorum, epæ, &c.

N. Quia rara est, ejus loco succus Accacia recipi potest, quippe qua analogas vires habet quamvis imbecilliores.

PRÆPAR.

Hypoc. depurata.

℞. Solve in ∇, aut succo appropriato, cola & inspissa.

L.

CCCLXXXVII. Lacca.

De Lacca diversæ Opiniones. 1. Fit Lacce ejusdam mentio apud Arabes, quam Cancanum Dioscoridis esse volunt, inodorum plane nobis incognitum. 2. Lacca est vulgaris seu officinar. quam Garzias ab horto fieri scribit ex succo arboris cujusdam proceræ familiaris in Pegu, Bengala seu Balagwate & Martaba, Malavar Provinciis scil. Indiæ Or. Nimirum à formicis alatis succum exugit, inque Laccam, (non secus ac mel ab apibus) redigi, ramisque arborum induci, unde postmodum gum.

cum ramis ad nos transportatur. Alii sponte exudare volunt, atque circa ramos concrefcere. Est autem refina ficca. Myrrhæ rubræ fimilis, masticata falivam rubro colore tingens, accenfa vel tufa, fuave olens. Dicitur Lacca Sumetri à loco natali fcil. Infula Sumetra, ficut ea quæ in glebis fine furculis affertur, Lacca comber-ti vocatur.

N. Est & genus lacca factitia terre-
ftris, pilularibus familiare, quibus ad con-
ficiendos inde colores infervit. Laccam
vocant globulatam feu rotulatam, quippe
globorum plerunque datur formulis, colo-
ris minuti, &c. Duplicis id generis est, al-
terumque vulgarem Laccam infecto-
riam appellant: alterum Florentinam,
quæ carior & coloris saturatius rubri.

Vires. Calfac. (aliis temperate, aliis
2.) atten. aperit, fanguinem purificat, fu-
dorem ciet, diuretica est. Ufus præcip. in
obstruct. Lienis, Vesica fellis Epatis ac
pulmonum, & hinc in hydropo, Ictero,
Asthmate, apoftemate pulmonum: in ex-
pellendis variolis, morbillis atque pesti-
lent. contagio, in ciendis mensibus, &c.

PRÆPAR.

1. Lacca lota feu præparata. Tota lac-
ca lavetur in Decocto Aristoloch. &
Scœnanthos, quoad clarescat: hinc
collige quod refederit.

2. Trochisci de Lacca, V. D.

CCCLXXXVIII, Lada-
num.

Labdanum, Laudanum est liquor
ex Cisti (Ledum appellati) foliis exu-

dans feu est massa non abfimilis mas-
sæ pilularum, (in pilulas vel sola ma-
nu formabilis:) friabilis, colore opa-
ca cinerea, inflammabilis, accensa-
que gratum saporem halans, in suffi-
tibus usitatissima.

Cistus illa familiaris est in Cypro,
Lybia, Arabia. Videatur Ἀνδοῦ, Le-
dum, *Math. epist. Cast. Tab. Lada &*
Ladon, Cord. in D. & hist. Laudanum,
Lon. Cistus Ledon latifolium, *Lob.*
Ledum latiore folio Italicum, *Cam.*
Cistus Ledum Matthioli, *Ger.* Cistus
ladanifera, *C.B. 1.*

De origine Ladani scribit Diosco-
rides, quod hirci, frondes Cisti depa-
scentes, succum illum barba colligant,
unde postea pectine decerpatur.

Laudatur odoratum, subviride,
leve, facile mollescens, pingue, resi-
nosum, arenularum aliarumque for-
dium expers, quale in Cypro gigni-
tur quod plerunque ceu ex gyris co-
agmentatum, asportatur. Arabicum
vilius habetur, afferturque in massa
uniformi.

Vires. Calf. sicc. emollit, digerit, ma-
turat, attenuat, aperit, orificia venarum
referat, inspissat. Ufus præcip. in capite
humido ac catarrhoso, in dysenteria, &c.
Extrinsicus ejus usus est in Emplastris
emollientibus anodynis, tussim sedantibus,
in Alopecia (coque in vino & lava) in
odontalgia, in cardialgia, doloreque ven-
trisuli. (cum modico Bdelli faciunt pilu-
las dandas No. 1. & 2. hora 1. ante pa-
stum,

hum. Crato.) in suffocatione uteri (inror-
um adhibiturum:) cicatrices curat.

PRÆPAR.

1. Oleum stillat. Vide Medull. de-
stillat. lib. 1.

2. Pilula de Ladano. V. l. 2.

N. 1. Salsam purificare docet in ∇ id
volendo atque colaturam inspissando. *Ve-*
rum me hercle minus commode. Etsi
non coctione nonnihil in aqua solvatur,
atamen non nisi portiuncula minima est,
relinquitur pars major intacta, que non
minus quam illa commoda est.

N. 2. Etsi inflammabile ludanum sit,
tamen pinguibus solvi potest.

CCCLXXXIX. Liquidambra.

Liquidambar, Liquidambra, (q.
liquida ambra, ob odoris suavita-
tem, Resina est oleaginosa suavissi-
mi ac fortissimi odoris, effluens ex
arbore quadam procera ac venusta.
Ococcol sive Ocololt Indis dicta. Est
que partim siccior, partim liquidior.
Liquidior pars vel seorsim collecta,
vel expressione, à sicciore separata.
Sigillatim venditur, dicta eodem no-
mine Liquidambar, seu oleum liqui-
dambar, oleumve de Ambra. Viden-
tur Monard, Casalp. Lugdunensis in hist.
Mexic.

N. 1. Effluxio hac incisione corticis
promovetur.

N. 2. Arbor Ococcol familiaris est in
India Occidentali, seu nova Hispania, un-
de paucos ante annos in Europam trans-
ferri coepit.

Vires, Cals. 2. (oleum 3.) hum. 1. re-

solvis obstructions expedit, emollit, ma-
turat. Usus præcip. in utero obstructo ac
indurato, tumoribus duris, &c. in suffiti-
bus, & sim.

N. Adhibetur mechanicè in persu-
mandis (ut ajunt) coriis ac chirothecis.

PRÆPAR.

1. Oleum, (ut dictum) vel seorsim
collectum vel expressione à sicciore
parte Resinæ separatum.

2. Coctione ex ramis elicium. Co-
quunt enim Indi ramulos in ∇ su-
pernatantemque pinguedinem no-
mine olei colligunt. Et hoc esse o-
leum illud officinarum nostratum,
color arguit, rubro-purpureus, quip-
pe nativa albicantiora esse solent.

N. Resina nostratibus in usu non est.

CCCXC. Lycium.

Λύκιον. Lycium Dioscoridi est suc-
cus extractus (coctione scil. & in-
spissatione) ex ramis ac caudice ar-
boris ejusdem nominis. Hanc de-
scribit titulo Lycii, *Math. Tab. Ger.*
L. alpini, Lugd. Pyxiacanthæ, Dod.
Lou. Verum cum modernis incogni-
tum sit, factum est, ut diversæ inde
subortæ sint opiniones, *Lob.* substi-
tuit suum ex Lycio Narbonnensi ex-
tractum, *Garz.* suum Cate dictum,
habet & suum proprium *Rauwolfius*
in Itinerario. *Officina* suum Lycium
communiter ex Peryclimene baccis
gravissimo errore conficiunt; alii ex
Ligustri fructu: alii ex prunis sylve-
stribus. Præstaret tamen, monente id
Bbbbb etiam

etiam C. B. in Matib. succedaneum
ex Oxyacantha aut Rhamno, aut
Rhois succo compilare.

M.

CCCXCI. Mastiche.

Mastiche est Gummi-Resina ex
albo citrina, pellucida, granulata, be-
ne odorata, ex lentisco arbore exu-
dans.

N. De Lentisco. Vide class. 1.

Delectus.

Optima censetur quæ in Insula
Chio provenit, odorata, candida, in-
star ceræ albæ, splendens, adulta, re-
torrida, friabilis, syncera, stridens.
Reprobatur nigra bituminis similis,
viridis, livida, impura. Adulteratur
Thure & Resina pini, sed odore fraus
statim deprehenditur.

N. Quanto vetustior, tanto intensius
sitrina est.

Vires. Calf. & sec. 2. subastr. emollit
ventriculum roborat. Usus præcip. in vo-
mitu, nausea ac fluxu alvi compescendo.
Obtundit ac corrigit purgantium acri-
moniam, reprimit exhalationes ventri-
culi, que caput alias ferre solent. (gra-
na aliquot post pastum deglutita,) robo-
rat caput nervosumque genus. expuitioni
sanguinis ac tussi medetur, emendat oris
halitum, puitum è cerebro elicit (ma-
sticando.) Extrinsecus Usus ejus creber-
rimus est in dentifriciis, emplastris ac ca-
taplasmatibus stomachicis.

N. Coquitur ꝑ℞, in ∇ ℔. iij. vel iij.
daturque pro potu ordinario in Diar-
rhæa.

PRÆPAR.

1. Oleum stillat. j. flavum. 2. Oleum
rubrum seu Balsamum.℞. Mastich. q. v. salis parum, (℥. i.)
filic. contus. ana, destilla per ∞m,
primo extillat liquor albus cum ∞o
flavo, tandem Δe fortiori, ∞o ru-
brum, rectifica per ∞m parvam: fla-
vum ∞o serva seorsim. rubrum deinde
& Balsamum nigricantem itidem
seorsim.

Aliter.

℞. Mastich. ℔. ij. Boli pulv. M. ij.
℥. q. s. impasta, digereque ∞ (14.)
dein destilla per ∞m Δe nudo, &
prodibit ∞o leve supernatans tum
quoque grave & ad fundum sece-
dens, utrumque rectifica cum holo
ac sale.

2. Oleum per deliqu.

Fit in albumine ovi, cocti aeri hu-
mido exposito.

3. Oleum Mastichinum.

Fit coctione mastich. in Ol. Rosat.
omphac. Vide Disp.

4. Spiritus Mastichis.

Est liquor albus, (qui in coctione
olei prodit.) rectificatus.

5. ℥ Mastichatus.

℞. Mastich. el. ℔. i. ∇ rectif. ℔℔.
digere ∞ (14.) postea affunde ∇
anat. & destilla in MB, 1° prodit
dein ∇, quæ nullius usus, ∞m in
MB rectifica & serva.N. Quod remansit vari potest per
∞m, ut profundat ∞o.Vires, Maxime prodest in ventricu-
li im-

imbecillitate ac cruditate, in colico do-
re, &c.

6. Aqua Mastichina F. F.

℞. Mastich. ℞. β. Caryophyl. ꝑ̄β.
Macis ꝑ̄j. vini albi generosi. ℞. iij. de-
stillata per XX.

7. Pulula Mastichina. Vide Disp.

CCCXCII. Myrrha.

Συρίωρα, Dioscor. Bola Indis, Myr-
rha, Matthiol. Cord. in D. Garz. Frag.
Ces. Lob. Est resina gummea (concre-
tus gummi-resinosus succus) cujus
arboris exoticæ, quæ cortice
vulnerato. Myrrham profundit, par-
tim in substratas tegetes destillan-
tem, partim circa caudicem concre-
scentem. Plurima affertur ex Arabia.
tum etiam ex Regione Alexim quæ
Ethiopia est.

Delectus.

Laudatur friabilis, levis, undiqua-
que concolor, minutis glebis, ama-
ra acris, odorata, & quæ contracta,
venas unguium modo candidas &
leves ostendit. Omnibus autem an-
tefertur, quæ à loco unde convehit-
tur, Troglodytica nuncupatur, co-
lore pallescens, seu subviridis splen-
dens ac mordax. Inutilis est ponde-
rosa & coloris picei s. nigra, (hæc
myrrha animinea. Amati.)

N. Statem nihil aliud esse quam
myrrham liquidam, testatur Dioscorides.
Ejus autem colligendi diversos deprehen-
dimus modos. 1. Sponte ex arbore non
vulnerata exudat. 2. Exprimitur ex

myrrha ut oleum Liquidambar ex Resi-
na ejusdem nominis.

Vires. Myrrha calf. & sicc. 2. (ali. 3.
aperu, subastr. atten. maturat, discutit.
putredini resistit. Usus præcip. in uteri
obstructione, fœtu expellendo, in pulmo-
num & intestinorum mucilagine, ac inde
nata rancedine, tussi & angina, pleuri-
tide, colica, lumbricis: compefcit diar-
rhaam ac dysenteriam, febrium rigorem
præcipue quartane arcet. Extrinsecus pro-
dest in igne sacro, gangrana, tumoribus,
vulneribus inveteratis ac recentibus, in-
primis capitis, unde in Emplastris sticti-
cis, ut vocant, usus ejus creberrimus esse
solet. Masticata ac subinde deglutita ha-
litus fœtorem emendat, coryzam quo cu-
rat, &c.

Dosis à ℞ ad ꝑ̄j.

PRÆPAR.

1. Myrrha Depurata.

Depuratur more solito: Myrrhæ
subtilis. tritz affunde expressum
succum decoctum vel infusum (in-
tentioni tuæ appropriatum,) vel vi-
num ad eminen. digit 2. digere in
NB. ut solvatur, dein calide exprime
& inspissa lente. Vide Querc. Pharm.
Rest. c. 15.

2. Myrrha Extracta.

Extrahitur cum ℥ rectificatis.
s. a. abstrahitur ℥, inspissaturque ex-
tractum ulterius in vitro, vel vitrea-
to vase ad consistentiam olei,

3. Oleum Myrrhæ.

Destilla per ℞m ex ꝑ̄j.

N. 1. Sunt qui myrrham cum serra-

Bbbbb 2

195

tura abietina macerant, ac postmodum per vesicam oleum eliciunt. Verum id aliqua ex parte abietinum est.

N. 2. Alii liquori myrrhae \forall assundunt, digerunt, ac per \forall \forall ant. Med. destill.

N. 3. Alii digerunt myrrham pulverisatam, cum \forall aque hinc \forall ant.

4. Liquor Myrrhae.

Impone myrrham pulveris albumini ovi cocti adhuc calido, ac repone in cellam ad liquefendum, vel mixtam cum eodem albumine repone supra tabulam vitream, ut liquefeat, & destillet in vitrum suppositum.

Vires. Abstergit maculas cutis, stigmataque ex lue venerea contracta.

O.

CCCXCIII. Omphacium.

Agresta, Agrest. Gall. du Verjus. Est succus ex uvis immaturis expressus colatus, inque doliis repositus, & vase clauso asservatus.

N. 1. Praestat usus adhibere dies aliquot (4. 5) soli expositis.

N. 2. Tempore Dioscoridis inspissabatur calore Solis ad consistentiam Rob.

N. 3. Oleum acidulum ex olivis immaturis expressum, ob saporis affinitatem, itidem Oleum Omphacinum appellari solet, de quo vide supra Olea, class. 1.

Vires. Inservit tam Esculentis, quam Medicamentis. Refrig. 2. sic. 1. substantia est crassioris, saporis acido-acerbi.

Usus praecipui ad hypochondria ardentia, stomachi ardorem, (crisico impostum) imo calidis morbis omnibus feliciori pavimento est, quam acetum, quod praeter refrigerandi vim & caliditate acri pollet, secus ac omphacium.

PRÆPAR.

Syrupus de Agresta, vide Disp.

CCCXCIV. Opium.

Sunt, qui Opium ac Meconium nomina confundentes, pro uno eodemque, utrumque habent, sed male.

Opium enim lachryma est, quæ stillavit ex capitibus papaveris dum maturefcebant, leviter incis.

Meconium è contra succus est ex iisdem expressus, videatur Matthioli Cord. Garz. Frag. Bellon. Cord. in hist.

	Opium triplex est	{	1. Album, affertur ex Cairo forte est Thebaicum.
			2. Nigrum & durum, ex Aden.
			3. Flavescens magis & mollius, ex Cambaja & Decan.

Colligitur Plinio & Avicennæ ex pap. nigro, at Turcæ ex albo (docente Bellonio, l. 3. obs. c. 15.) leviter inciso eliciunt, quotidianoque usu ad ʒʒ. vel ʒj. nomine Maslac assumunt, ad conciliandam scilicet animositatem. Verum quia hoc opio caremus (flavescens enim id esse leoninorum pilorum modo, ait Bellonius) de opio agemus nobis usitato, quod vel adulteratum, vel meconium potius quam opium.

PRÆ-

Præstantissimum habetur nobis
 usitatum opium Cambaisanū, quod
 ponderosum, densum inflammabile
 & ardens (non atra tamen flamma)
 & odore soporiferum (instar papave-
 ris,) ac graveolens, sapore amarum
 & acre, colore ad aloen accedens,
 cum frangitur, splendore quodam
 nitens facile solutu, adulteratum si
 diluatur, liquorem croceo colore
 tingit.

N. 1. Dignoscitur ab adulterato, quod
 hoc soluitur, liquorem croceo colore tin-
 git, ob Glaucium admissum.

N. 2. Opium seu Meconium nostrate,
 secundum Quercetatum, ex papav. no-
 strati Extractum. Vide supra in papav.

Vires Opii. Vim possidet spiritus com-
 motos, inquietos, seditiososque compescen-
 di facultati que animali peculiari qua-
 dam proprietate torporem inducendi.
 Unde somnus sensibilitatis imminutio,
 &c. media sane maximi solaminis, in vi-
 gilis, doloribusque intensis. Verum enim
 vero nec & suis incommodis opium ca-
 rat, nimirum, præterquam quod excre-
 tiones urinae & fecum supprimat, & ma-
 lignitatem exercere opium est. Hac vi-
 delicet livorem artuum frigidosque su-
 dores, respirationem parvam, ac diffici-
 lens, mentis alienationem, &c. inducit.
 Scribonius.

N. De caliditate & frigiditate maxi-
 me controversatur. Plurimi tamen cum
 recentioribus calidum id probant, indu-
 cti amarore, inflammabilitate, acredine,
 ut exulcerandi, &c. Alii cum majoribus

frigidum id demonstrant, virtuti scil. in-
 sistentes narcotica, quam obtinet. Di-
 spucatio, me hercle, cura necessitante.
 Etenim statuatur calidum, reputetur fri-
 gidum, quid inde? nec enim in copia ad-
 hibetur tanta, ut metuenda inde inferre
 possit incommoda. Verumtamen calidum
 potius dicendum esse quam frigidum, po-
 tiores evincunt rationes: nec obstat vis
 narcotica, utpote qua non à frigiditate,
 sed occulta qualitate procedit. Similem
 enim rationem observare licet in nonnul-
 lis correptis peste febribusve malignis
 & ardentibus. In quibus sane quicumque
 narcosin ad frigiditatem referre voluerit,
 igni frigiditatem attribueret.

PRÆPAR.

Extractum Opii Quercetani.

℞. Opii tenacis (non emarcidi)
 q. v. scinde in bracteolas tenues &
 exiguas ac in patina vitreata mode-
 rato calore (arenæ) exicca (cavendo
 fumum) donec in pulverem digitis
 comminui possit & foetorem amit-
 tat. Sic & foetidum discussum, in quo
 omnis vis narcotica.

℞. Opium hoc & suo narcotico
 exutum, extrahe s. a. Tincturam cum
 ✕ fortissimo, (vel succo Limonio-
 rum) abstrahere dein menstruum in
 MB ad melliginem seu extracti for-
 mam. Harum. in Croll.

N. Feces que post Tincturam extra-
 ctam remanent, inservire possunt anody-
 nis externis inde concinnandis, e. g. in
 Podagra, &c.

Aliud Quercetani Extractum Opii & Hyosciami, quod placet appellare, Extractum Opii succati.

℞. Succum seu Extractum Hyosciami ℥x. (vide Hyosciam.) opii prepar. i. c. ad ignem exiccati, ut dictum ℥v. vel vj. Digerantur lento calore cinerum. Sic attrahit opium tantum succi, quantum sufficit, quod residuum erit ab attractione, seorsim separabitur per inclinationem & exhalationem. Ex eo autem quod coagulatum est extrahere Tincturam cum succo Limoniorum s. a. donec animadvertaris succum non amplius colorari. Tinctos liquores decantatos digere denuo, ut crassiores feces subsident, quas secerne.

N. Laudanum opiatum majus Quercetani ingreditur.

Extractum Opii Angeli de Sala.

℞. Opii in frustula concisi ℥. s. humectetur aceto ros. ℥ij. vel ℥iij. atque exponatur igni in sartagine ferrea, continuo agitando ut liquefcat, vaporque opii creus ac noxius unum in auram abeat, opiumque refrigeratum friari ac pulverisari queat.

N. Ignis caute administrandus ne evaporata contrahat.

Hinc ℞. opium illud pulverisatum ℥. ros. ℥iij. sicut in calore arenae (saltem aliquot horis) ut solvatur, dein cola per colum linteum, cum expressione ac coagula. Hinc

solvetur denuo in Q. E. Sambuci rectificatissima: clarifica cum album. ovi ac inspissa ad consistentiam pilulis aptam.

N. Sal. ros. operationem opii (cum quo jungitur) non modo mistiorem reddet, sed & vim ejus diaphoreticam confortat, ut vel sudor haud sine levamine subsequatur.

Extractum Opii Crollianum.

℞. Opii (purgati prius in liquore hissopi vel aqua mata.) q. v. extrahere s. a. cum ℥ decanta & abstrahere.

N. Crolliana haec extractio non sine ratione reprehensionem incurrit, quia 1. illud, in quo vis narcotica latitat humanae naturae inimica, per ℥ tenuius subtilius adeoque ferocius redditum Laudani compositionem deteriores facit. 2. Spiritus vini sua natura nihil praeter ℥ extrahit, sale intacto, quod potissimum tamen requirimus. Praestat itaque cum aceto extrahere quam cum ℥. Hartm. in Croll. Brend.

Laudanum opiatum.

Laudanum opiatum, nihil aliud est quam Extractum Opii admixtione alexipharmacorum, cordialiumve, & sim. correctum. Dicitur autem Laudanum, quasi laudatum medicamentum, ob insignes operationes, quas vel in gravissimis morbis praestit. quales sunt 1. dolores sedare. 2. somnum inducere. 3. omnes fluxiones sistere. 4. ardorem mitigare. 5. Naturam confortare, Inquietos Spiritus in Phrenitide, Arthritide, Epilepsia,

lepra. & sim. compescere. Varię por-
ro laudani hujus descriptiones, cir-
cumferuntur, quarum tamen præci-
pue sunt.

1. *Laudanum Opiatum.*

℞. Extr. Opii (Quercet. vel Sale)
liquidi adhuc instar mellis ℥j. Magi-
ster. vel sal. corallor. perlar. añ ʒß. Ex-
tract. croci (cum V facti) ʒij. M. o-
mnia diligenter & serva. In fine ad-
di possunt aliquot guttulę ol. caryo-
phyllorum.

N. *Alu spir. & admiscet.*

Hoc Laudanum est pene inculpa-
bile & secure sine omni alicujus pe-
grinę affectionis metu potest ad-
ministrari.

Dosis à gr. ij. ad iiij. Hart. in Croll.

2. *Laudanum Opiatum Querc.*

℞. Extr. seu Essent. Opii. ʒij.

Extr. Croc. (cum aqu. Limon-
fact.) ʒj.

His confusis adde.

Pulv. Hyacinthor.

Corallor. añ. ʒiß.

Terrę sigill. ver. ʒj.

Bezoard. ver. (s. Extracti Be-
zoardici. *V. l. 2. c. 57.*

Unicornu.

Ambr. gryl. añ. ʒij.

M. exacte continuo agitando ad Δ
entum, donec ex materia frigefacta
pilulę formari possint.

Vires. *Insignes ac suspiciendos perci-
pes hujus anodynę effectus, quod te spe-
ria nunquam frustrabit. Nam confert
contra molestiam & cerebri nullam pertur-*

*bationem, adversus omnis generis dolo-
res, à quacunque causa subortos, contra
omnes hæmorrhagias, in quacunque cor-
poris parte fuerint, contra omnes deflu-
xiones & fluores ventris, dysentericos,
hepaticos, lientericos, & sim. & ad indu-
cendam gratam tranquillitatem in febri-
bus ardentibus, in quibus ipsis rationis
sensus læditur, & in phrenesim ager ple-
runque delabitur.*

*Dosis pilula una magnitudine gra-
ni piperis. Querc. in Pharm. Res. c. 25.*

3. *Aliud, Laudanum Opiatum Quercæ
raui, quod liber appellare.*

Laudanum Opiatum majus Querc.

℞. Extract. Bezoard. Quercet. (non-
dum inspissat.) *dosis ut l. 2. c. 57.*

Extr. Croci ex croc. ʒiiij. cum ∇
dat. ex succo limon. vel po-
mor. redolent. acuata cum
℞. u. ⊕, vel ⊙ ⊕.

Extr. Myrrhæ ac mumię, (ut se-
quitur.

Extr. Opii succati (quale & quan-
tum supra paratum,) sc. ʒvj.

Misce & lento ∇e redigantur ad
consistentiam mellis.

Dem adde:

Succin. Citrin. preparat. (i. e. de-
super quod ∇ opt. aliquoties
(4.) deflagrarit.) ʒiiij.

Sal. Perlarum.

Corallorum, añ. ʒij.

Terrę sigill. opt. ʒiß.

Pulv. Bezoard. ver.

Ols. de C. C.

Unicorn. ver. añ. ʒj.

Ambr.

Ambr. gryf. ʒβ.

Misc. opt. in finè addendo

o Anif.

Fœnic. añ. g. xij. vel xv.

serua pro usu.

Dosis, est magnitudo piperis,

Extractum Myrrhæ ac Mu-
mie fit:

ʒ. Utriusque añ ʒβ. dissolve in hy-
dromelite vinoso ad Δm, traji-
ceque calide per chartam, quia
viscosa.

4. Aliud Laudanum Opiatum, Anody-
num specificum Paracelsi.

ʒ. Opii Thebaic. ʒj.

Succ. aurant. acid.

Cydon. añ ʒvj. (alii addunt

& ▽ spermat. Ranar.
tantundem.

Cinamom.

Caryophyll.

Croci or. añ ʒβ.

F. digestio leni calore Solis vel for-
naxis per ☒m, dein exprimantur &
imponantur iterum:

Moschi ʒβ.

Ambra ʒiiij.

Magist. Coral.

Perlar. añ. ʒβ.

Misce, digereque iterum per ☒m.
postea adde

Quint. Essent. auri. ʒβ.

Misce exacte.

N. Hartmannus omissa Q.E. auri re-
manentiam incinerare, atque Sal inde
extractum priori mixtura admiscere
juber.

Vires. Anodynum specificum est Pa-
racelsi ad auferendum quoscunque dolo-
res internos & externos, Harm. in Croll.
Sala in Opiolog.

5. Aliud.

Nepenthes aureum Angeli Sala.

ʒ. Extr. Opii (Salç) ʒβ.

Croci (ut in Laudan. opiat.
major.) ʒij.

Lap. Bezoar. seu Tinctur. auri.

ʒij.

Resin. ligni aloes.

Ambr. gryf. opt. añ. ʒj.

Misce & incorporentur simul in va-
se vitreo, eoque bene clauso serven-
tur. Sala in Opiologia.

6. Laudanum Opiatum Crollii.

ʒ. Opii Thebaic. ʒiiij. purgetur in ▽
hyssop. dein extrahatur cum ▽.

ʒ. Succ. Hyoscyam. debito tempore
collecti, & in ☉ inspissat. ʒib.

F. Extractio cum ▽.

ʒ. Spec. Diambra.

Diamosch añ. ʒij.β.

F. Extract.

Hisce Extractis per ☒les 2. digestis
admisce.

Mumia transmar. ʒβ.

Sal. Perlar.

Corall. añ. ʒiiij.

Liquor. succin. per alcohol vini
extract.

Ols. de Cordè Cervi,

Lap. Bezoard,

Unicor. animal, vel mineral. añ. ʒj.

Moschi.

Ambra, añ. ʒj.

in defectu genuini auri potabilis ter commisceri, ita facile compositioni miscentur.

N. 7. Compositio lenissimo calore per mensem fermentari poterit.

Dosis à gr. ij. ad iij.

Laudanum Opiatum Clar.

Sennerti.

℞. Opii purific. ℥j. F. Extr. cum V.

℞. Spec. Diamb. ℥ij. F. Extr. itidem cum V.

Hinc affundatur Extracto Opii, (ad syr. consistent. inspissato,) Tincturæ Diambre pars dimidia & succ. extr. rec. purific. ʒvj. stent in digestionē ʒ 20. sæpius agitentur, ubi V maxima pars exhalaverit.

Adde

Extr. Castor.

Solut. Corall.

Perlar. añ. ʒk.

Essent. Croci ʒj.

Affund. Tincturæ Diambre reliquum, lentoque V exhalet.

Sub finem adde:

o Citri.

Cinamom.

Caryophyll. añ g. iij.

F. Massa instar Extracti.

Dimidia parti adde

Moschi.

Ambre añ gr. vj.

Reliquum reservetur pro fœminis.

N. Plures insuper Laudanorum descriptiones passim reperiantur, ut in Alchymia Libavii. l. 2. c. 1. in Opiolog. Clar. Dn. D. Winckleri, & sim. quo curiosum Lectorum remittimus.

Ccccc

CCCXCV.

o Anisi.
Carui.
Arantior.
Citrior.
Nucist.
Caryophyll.
Cinamom.
Succin. añ. gr. xij.

F. Massa pilularis.

N. 1. Radices & Cortices Hyoscyami vives recentes, (abjecto interno trunco lignoso,) colligantur ☉ & ☾ existenti vel in V, vel in ☽. ante plenilunium. Alii colligunt, si fieri possit, in ipsa hora quando ☾ in dictis signis renovatur. Expressus succus depuratus inspissatur ad consist. mellis, dein extrahitur cum V inspissatur que l. Δ.

N. 2. Succus Hyoscyami & Opium antequam reliquis misceantur, prius rejiciant sua ʒa, & venena noxia, (que tum instar superficiem petunt.)

N. 3. Pro mulieribus propter suffocationem matricis omittantur Moschus & Ambra, vel corrigantur adjectione granorum aliquot Castorei addosin unam.

N. 4. Ex remanentia incinerata Sal extractum mixtura misceatur.

N. 5. Extractions ille digerantur per menses 2. dein abstrahatur V, addantur que pulveres.

N. 6. Oleis, quia difficulter extracto miscentur, prius invicem mixtis, aliquot guttæ V affundi solent, & diligen-

CCCXCV. Opopanax.

Ὀποπανάξ, Dioscor. Opopanax. Gummeus est succus ex panacis heraclei fauciata radice effluens ac concrefcens.

Dicitur Opopanax & Opopanacum. Cord. hist. Caf. Planta autem insignitur, πένανξ ἡγευδαίων, Dioscor. Panaces Heracleum, Matth. Caf. Panax Heracleum, Lob. Dod. Ger. Pan. Herculeum, Caf. primum, Tab. Panax Sphondylii folio, C.B. 3.

Vires. Calf. 3. sicc. 2. emollit, digerit, status discutit, purgat pituitam, crassam & lentam, a partibus remotis, cerebro, nervis, sensoris, juncturis, Thorace, (de quo Class. 4.) uvula delapsa opitulatur, (suffitu in os immisso.)

N. Signa bonitatis, color extus flavus, intus, albus, aut subflavus, sapor valde amarus, odor gravis, consistens pinguis, facile in aqua solubilis, levis, tenera, friabilis, galbani instar lactescens, dum resolvitur ad lacteum liquorem propius accedens. Improbatur Opopanax niger ac mollis.

P.

CCCXCVI. Pissasphaltos.

Πισσασφαλτός Nativum Erdwach. Πισσασφαλτὸν Factitium.

Nativum describitur à Dioscoride quod nascatur in Apollonia Epirotar. Item quod ex Cerauniis montibus devolvatur & impetu fluminis raptum rursus estu in littus expua-

litur, ibique concrefcatur. Hac ratione nihil aliud esse videtur quam ἀσφαλτὸν, de qua l 3.

Factitium, est compositum quid, seu mixtura ex pice ac bitumine (unde & nomen accepit,) videturque id esse quod nostrates ἀσφαλτὸν vocitant seu bitumen Judaicum.

N. Sunt qui Pissasphaltos mumiam arabum dicunt, de quo lib 5. in homine.

Vires. Calf. 3. & sicc. 2. dolori capitis aliisque ejus morbis à frigiditate obortis medetur.

CCCXCVII. Pix.

Πίσαξ. Pix, Pech. Est pars Resinosa ex accensis todis, i.e. arboribus resinosis per senectutem nimia pinguedine q. strangulatis, colliquata.

Modus fiendi rusticis committitur, qui in nonnullis locis ubi arbores resinose abundant, inde victum luerantur: fitque ad modum quo destillatio per descensum fieri solet. Rogus scil. tedarum resinifarum, contegitur undique termitibus & terra ne qua exhalatio fieri queat: hinc subdunt ignem per foramen relicum, quo fit ut resinosa pars colliquata in canales affabre subditos effluat, initio liquidior, hinc crassior ultimo crassissima. Affertur autem copiose ex Finlandia ubi rogos ejusmodi plures non citra oblectationem vice una & eadem conspexi, abietem enim ac Pinum copiose illa alit,

Dicitur Pix liquida, Pisseleon.
Dioscor.

N. *Arbores resinose sunt imprimis Picea, Abies, Larix, Terebinthus, Cedrus.*

Pix illa ubi denuò coctione purgatur seu si mavis dephlegmatur, rassetur magis ac magis, dicitur Pix sicca, Palimpissa, Pix navalis quod navibus picandis adhibeatur, non quod à navibus maritimis strafa sit, quippe hæc appellatur Zostilla.)

Vires. *Ut resinam sapit, ita & resinam Vires obtinet, idque eo magis quolentior pix fuerit, sicca enim exsiccat resinam: facultatis itaque pix liquida est effacientis, discutientis, mollientis, digestis, anodyna, &c.*

PRÆPAR.

Ol. stillat. Fit l.c. per Ret. per se vel addito sabulo.

Vires. *Maxime prodest ad vulnera squis. Poter.*

R.

CCCXCVIII. *Resina Terebinthi s. Terebinthina Cypria.*

Terebinthina in officinis Resina est liquidiuscula, referens balsamum sive oleum crassiusculum, colore ex albo flavescens, sapore acris, lenta, cutique tenaciter adhærens. Estque duplicis generis, Resina scil. Terebinthi & Resina Laricis. Resina Terebinthi *πικρὴν ἰσχυρὴν*. Resina Terebinthina (Avicennæ gluten Albotin) est ea quam Officinæ Terebin-

thina Cypriam Venetam; Paracelsus Lorchet appellant. Terebinthina Resina. *Matth. Ter. vera. C.B. 1.*

Optima censetur clara, pellucida alba, vitrei coloris in cæruleum vergentis acris & odorata. Præfertur item quæ ex Chio Insula affertur, post hanc Lybica tum Pontica; tandem Cypria, Syriaca, Judaica, Arabica. Terebinthus arbor est mediocris magnitudinis, in plurimis regionibus sponte familiaris v. g. in Hispania, Syria, Sicilia, &c.

N. *Terebinthinam veram officinis esse ignotam autumat Clusius, officinalemque esse resinam abiegnam è novellis abietibus collectam.* Vide sis class. 1. in abiete.

Vires. *Facultates Terebinthina ex lib. 2. sub titulo de Resinis huc referre licet. Excellit enim Terebinthina, præ reliquis Resinis, unde & facultatibus aliis præpollet. Confert intrinsecus præcipue in tussi aliisque pulmonum affectibus (cum melle,) in urina ac alvo cienda: convenit Epacti, Liem, Renibus, Vesica, expectorationi purulenta ac phthisi incipienti succurrit, calculum pellit, arthriticos affectus juvat, uterum à saburra liberat. Extrinsecus usitator est terebinthina laricea, quæ hujus vicaria in defectu esse potest, viribus usdem pollens, sed imbecillioribus.*

N. 1. *Lavari solet in aqua appropriata & hinc exhiberi.*

N. 2. *Exhiberi potest 1. per se, placentius quas oblatas vocant. involuta. 2.*

In aquo liquore, adjecto tantillo Vitelli
ovi, sic lacteum scil. exhibet liquorem. 3.
Inspissata aliquantulum & in pilulas re-
ducta. Verum ob evanescentiam spiritus
præstant modopriores, vel si placet, for-
mentur modo sequenti.

Pilule de Terebinthina cum Rhab.

℞. Terebinth. Cypr. ʒj. coq. in ▽
chamæpyt. dum albescat, hinc adde
Rhab. opt. pulv. ʒvj.

Iv. arthetic.

Succin. alb. añ. ʒij.

Glycyrrhiz. ʒj.

M. & F. Massa.

Vires. Faciunt ad removendam ma-
teriam calculi.

Dos ʒB. ad ʒj. &c. Cl. Greg. Horst.
part. I. lib. observ.

N. Crato eandem habet, sed paulo se-
nius. conf. 143.

CCCXCIX. Resina Laricis, s. Te- rebinthina vulgaris.

Resina Laricis est, quam Terebin-
thinam vulgarem seu Terebinthi-
nam simpliciter ita dictam, vocant.
Hæc quanto Terebinthinæ priori si-
milior, tanto quoque præstantior
æstimatur, adeoque optima, quæ pu-
rissima, odoratissima, aliquantum
translucida & quæ ab intincto di-
gito contumaciter & æqualiter dif-
fluit.

Vires. Calfac. emollit, abstergit, U-
sus præcipuus intrinsecus in pulmonibus
expurgandis, in gonorrhæa sistenda (cum
▽ plantag. ac succino,) urinam ac al-

vum ciet. Extrinsecus Chirurgis usita-
tissima est, fereque in Emplastris omnibus
adhibetur, movet enim pus, maturat,
scabiei cutis medetur.

PRÆPAR.

Ex Terebinthina sola vulgari fie-
ri solent, ad quem modum tamen &
reliqua tractari poterunt.

Suntque 1. Spiritus Te-
rebinthina. } Horum præ-
2. Oleum Tere- } parationes,
binthina. } Vide l. 2.
3. Balsamus Te- } de oleis.
rebinthina. }

N. Oleum ac balsamus raro seorsim,
crebro conjunctim extant.

4. Colophonia.

Vires. Spiritus calfacit, siccit, & te-
nuat, urinam ciet, tartaream mucilagi-
nem resolvit. Hinc confert in tussi, aliis-
que Pulmonum affectibus tartareis, in
Lienis & uteri obstructione, in calculo Re-
num & Vesica, in stranguria gonorrhæa
virulenta, ulceribus penis ex luc ♀.

Dosis à gr. iij. ad vj. & ultra.

N. Urine odorem Violaceum conci-
liat.

Balsamus calfacit, attenuat, mun-
dificat, consolidat. Hinc adhibetur
feliciter membris frigore rigidis, tu-
moribus scirrholis, vulneribus inve-
teratis ac putridis, gangræne, fissuris
pedum à frigore oriundis (pernioni-
bus) quas efficaciter curare creditur.

N. Conrad. Kunrath commendat sum-
mè spiritum Terebinth. mellitum, cujus
guttulas 4. 5. 6. in liquore convenienti
quoti-

quotidie exhibet ad calculum Renum & Vesicæ atterendum. Parat ex mellis puri part. ij. & Terebinth. p. j. mixtis exacte & per Ret. destillatis.

S.

CCCC. Saccharum.

Σάκχαρ, σάκχαρον, μέλι κηλίμιν, αλς Ἰνδικῶ, Sacchar, Saccharum, Zuccharum, Zacchar, Zaccharum, Succharum, mel Harundinaceum, mel Cannæ, Arabib. Zazar, Judur, Sutter. German Zucker. Vid. Mat. med.

Succus est plantæ cujusdam arundinaceæ, non solum in India, sed in multis Asiæ & Africa locis, quin imo & in Europæ quibusdam Regionibus vernaculæ.

Exhibet autem Saccharum, partim incisione Trunci, unde Saccharum instar Lachrymæ extillat, partim elixatione potissimum medullæ ac radicis, donec s. saccharum in fundo instar salis concreverit.

Planta illa saccharifera inscribitur Arundo saccharifera, C. B. 2. scil. inter arundines indicas, Arundo saccharata, Dalech. in D. A. saccharina Indica, Lob. Ar. & Calamus Saccharinus, Lob.

N. Sunt qui saccharum Veteribus incognitum fuisse statuunt, at minus vere. Mentionem e. sacchari faciunt sub nomine mellis in cannis concreti, mellis arundinacei, Gal. 8. Meth. & 7. simpl. Dioscor. l. 2. c. 75. Hinc Paulus Aegi-

neta, l. 7. c. 3. Salem Indicum vocare videtur, quod interdum superueniente Soli calore induretur & concretum Salis effigiem referat. His 3. adstipulatur Plinius l. 14. c. 18. Sic & Avicenna Fen. l. Can. 4. tetr. 2. c. 23. salem scil. appellat, qui ex India advectus, colore sal, dulcedine mel representet.

Denominationes sacchari sumuntur tum à locis, unde plerunque asportatur, tum ab elaboratione, qua depuratur, Officinisque communicatur.

A loco natali dicitur 1. Saccharum Madariense, vel Mederienne, à Medera Insula. 2. Saccharum Canariense, Canarium, à Canariis Insulis. 3. S. Thomafinum seu Thomæum, ab Insula S. Thomæ. 4. Sacchar. Malthanum, Melisum, sive Melitheum, Cibale, à Maltha, seu Melitha Insula. Sic dicitur & 5. Valentinum à loco refinationis, qua Valentia Hispaniæ celebris est.

N. Madera, Canaria S. Thomæ Insula, sunt Insula in Atlantico mari sitæ, Africaque vicina.

Ratione elaborationis, saccharum, vel est non finum, vel refinitum, seu finum, vel Candifatum, vulgo saccharum Candi. Non finum quod sola coctione in ∇ depuratum est. Adfertur ad nos partim in Pyramidales metas fufum, partim in formam pulveris ac grumorum crassiorum redactum. Non finum in pulvere Materialistis Cassonada vel Casto-

nada vocari solet, forsan, à Cistis, vel rubrum: album fit ex Canariensibus quibus inclusum ad nos advehitur, rubrum ex Tomasio.

Cista enim Germanis inferioribus Rast appellatur. Aliis saccharum miscellaneum, quod ex diversis saccharis commisceatur. Estque hoc saccharum tum minus excoctum, tum quoque minus purgatum, unde & minus candidum, quippe quo magis depuratur eo magis albescit. Hinc diversi coloris exhibetur, album, gryseum, pallido-citrinum, citrinum purpureo-nigricans, &c.

Non finum in metis, est pulveratum illud saccharum, ulteriori coctione in ∇ excoctum, despumatione (citra refinationem) clarificatum, in formulas pyramidales usitata effusum, qua ratione à sordibus feculentis per foraminula formularum illarum destillantibus sequestratur.

Refinatum seu finum est, quod lixivio (ex calce viva cum ∇ facto) solutum, excoctum, despumatum, & postmodum inspissatum, inque formulas effusum est, inferiori parte perforatas, ut feculentus glutinosus succus defluat.

Saccharum candisatum, vulgo saccharum candi s. candum, saccharum candium, saccharum crystallinum, saccharum lucidum, Germ. Zucker, Candit. Est saccharum depuratum, candisando in crystallinam formam s. a. redactum, ad modum quo salia crystallisari diximus, Estque album

Delectus 1. Ex loco natali optimum habetur Medericense, hinc Canariense, tertium locum sibi Melisium vendicat, ultimum Tomasium. *2.* Ex colore, purius aestimatur album, hinc gryseum & denique rubrum.

N. De Saccharo refinato utrum non refinato prestet, dubium movetur. Negativam habet Tabernomontanus, Herbar. l. i. c. 41. Affirmativam iucetur Angelus Sala in sua Saccharologia, l. i. c. 4. Verum mallem ex Scoporem decidere, quo refinatum, quia aliquantulum acrius est, prestat in attenuatione, incisione, absterfione; non refinatum in lenitione, levigatione, adeoque in pulmonum vitio, &c.

PREPAR.

1. Saccharum Penidum. Hoc fit. \mathfrak{R} . Saccharum q. v. dissolve & clarifica per alb. ovi. Hinc cola ac inspissa lente donec bullæ magnæ apparuerint. Hinc retrahere ab Δ ut bullæ residueant, effundeque in tabulam oleo amygd. illitam atque ubi nonnihil induruerit, de unco suspende, manibus celeribus (amylo conspersis) distrahe in formam debitam ac reponere.

2. Saccharum Rosatum. Fit ex sacchar. in succ. ros. solut.

3. Saccharum Violatum. Fit eodem modo.

4. Aqua seu spiritus acidulus. \mathfrak{R} . Sacchari (lb. ij.) destilla ex cucurbita vitrea

na sit alta & ampla (quippe facile
a altum attollitur.) Δ arenę per
gradus (NB. vel Retortam adhibe-
re poteris) sic extillat aqua acidula,
cum oleo supernatante: Rectifica
si placet, oleumque a spiritu se-
para.

Vires. Spiritum hunc in dissoluatione
quidam, aliorumque crustaceorum ad-
hibere licet, & est instar spiritus Gua-
ia.

5. Oleum. Ex prioribus patet.

6. Sal. Ex relicto capite mortuo,
serius incinerato elixivatur.

7. Liquor seu syrupus. \mathcal{R} . sacchar.
ad. q. v. affunde ∇ ad eminen. di-
ct. j. accendatur, efflagretque ad
consistentiam syrupi.

Vires. Prodest in tussi, aliisque affecti-
bus pulmonum, incisione lavigatione opus
habentibus.

N. Liquor hic apud vulgum usitatissi-
mus est, magnęque asthmatis.

CCCCI. Sagapenum.

$\Sigma\alpha\gamma\alpha\pi\eta\nu\omega\nu$, Diosc. Sagapenum, Sa-
pponium. Offic. Serapinum, Matth.
ord. hist. Caf. Strapinsafft Est lachry-
ma seu Gummi arboris cujusdam fe-
liciteę, ejusdem cum succo nomi-
natis, ex qua sauciata educitur.

Nascitur in Media Regione, unde
Alexandriam ac hinc Venetias at-
que in alia Europę loca transpor-
tatur.

Optimum censetur syncerum
translucidum, foris colore fulvo vel

ruffo intus albedo, gustu acre. odore
gravi, porrumque amulans.

Vires. Calf. 3. sec. 2. attenuat, ape-
rit, substantia est tenuis: tanta extra-
hendi vi pollere dicitur, ut quoque spicu-
la ex carne eliciat: purgat lentos & cras-
sos imo & serosos humores, ex ventricu-
lo, intestinis, utero, renibus, cerebro, ner-
vis, juncturis, pectore. Hinc prodest in
hydropo, tussi inveterata, asthmate, ce-
phalalgia, spasmo, epilepsia, paralyti, tre-
more artuum, in obstructione & tumore
splenis, febribus intermit. dolore colico,
mensis ciet, (sed scotum enecat) urinam
mover. Extrinsecus convenit in pleurisi,
aliisque tumoribus ac doloribus, mitiga-
tione ac resolutione opus habentibus. Fu-
mus excitat Epilepticos, hordeola Cilio-
rum sanat.

Dosis a $\mathcal{z}\mathcal{b}$. ad $\mathcal{z}\mathcal{j}$.

N. 1. Ventriculo ac Epati quia non
adeo familiare est, corrigitur tertia parte
Mastiches, Cinamom. Zinziber. &c.

PRÆPAR.

1. Sagapenum depuratum. Fit ut de-
puratum ammoniacum.

2. Pilule de Sagapeno. Vide Dispens.
August. & Cordi.

3. de Sagapeno Camilli. Vide
lis apud Quercet.

4. fœtide Vide Disp. Aug. &c.

5. Oleum stillat. Fieri poterit ut ol.
Gum. Ammoniac. per \mathcal{X} in \therefore
Sandaracha, vide Junperus.

CCCCII. Sanguis Draconis.

Aqua de $\delta\epsilon\gamma\alpha\upsilon\tau\eta\omega\nu$, Dioscor. Sanguis
Draco-

Draconis est Lachryma arboris cu-
jusdam, instar sanguinis exiccati,
concreta. Solvitur quidem in ∇ ,
quam lacteam quasi reddit, sed sine
mixtione, quippe refrigerata ∇ , sub-
sistet iterum, parietibusque vasis ad-
hærescit, videatur Cord. hist. Matth.
Clus. Acosta, C. B. 7. (inter gummi Dra-
coniblut.)

Advehitur ex novi Orbis Insula,
cui nomen Portus sanctus, ubi par-
tim sponte, partim vulnere caudici
illato, profluit, arboris illius fructus
cerasis similes sunt, detractaque pel-
le dracunculum exactissimè repræ-
sentant, unde & nomen lachrymæ
s. succo huic impositum est.

N. Sunt qui Dioscoridis cinnabarinum
esse velint.

Vires. Refrigerat (aliis caliditate &
frigiditate temperatus est,) exiccat stre-
nuè, astringit, repellit. Usus ejus est præ-
cipuus intrinsicus in exucandis catar-
rhis, (impositus capiti) in hæmorrhagia
sistenda, vulneribus glutinandis, denti-
bus laxis stabilendis.

N. Umbilico impositus quoque dysen-
tericè prodesse dicitur.

PRÆPAR.

Nulla inde profant, depurari ta-
men potest si in aqua decoquatur, à
fecibus decanetur, & denuo inspis-
setur.

CCCCIII. Sarcocolla.

Σαρκοκόλλα, est lachryma gummea
in granulis, manne seu pollini Thu-
ris similis, colore subrufa, (vel flava)

sapore amara, dulcedinemque (Gly-
zyrrhizæ æmulam,) post se relin-
quente, profluit ex arbore quadam
exotica, spinosa ac podosa ejusdem
cum lachryma nominis, quæ tùm
sponte tùm sauciata lachrymam il-
lam profundit. Videatur Matth. Cord.
in D. & hist. Cæs.

Eligenda recens, coloris ad palle-
rem vergentis (vetusta, enim rube-
scit,) saporis amari, substantiæ po-
rosæ, viscosæ, glutinosæ, & quasi spu-
mosæ, facilisque in ∇ solutionis, &c.

Vires. Calfac. 2. sicc. 1. astringit, con-
solidat, glutinat, coquit, maturat. Usus
præcipuus in vulneribus extergendis con-
solidandis, cicatrice obducendis, unde &
nomen adepta est, &c. Mirifice prodest
& in oculorum fluxionibus, albugine nu-
beculis, (maceratur in lacte asini: no vel
humano σ (5) postea cum ∇ Rosar.
mixta, ciliis imponitur, addito, si libet,
tantillo sacchari,) in hæmorrhagia navi-
um, (anacollematis immiscetur.)

N. Sunt qui propinant purgandi gra-
tia, crassosque & viscosos humores, ex
partibus dissitis, e. gr. ab articulis, pulmo-
nibus illa retrahi scripserunt.

Dosis \mathfrak{zj} . corrigenda est, ut saga-
penum.

PRÆPAR.

Pilula de Sarcocolla compos. Vide Di-
spens. August.

CCCCIV. Succolata.

Succolata est massa in placentis
sat crassas formata, rubra saturatè,
friabilis, sine odore, non absimilis
sanguini

Sanguini Draconis, præterquam sit coloris lucidioris.

Dicitur Chucalate, Chocolate. *Linscottus part. 9 l. 4. c. 22. Ind. Occid. Cacao. Benzoin part. 5. l. 2. c. 16. & 17. Ind. Occ. Clus. exot. l. 2. c. 28.*

Fructus ex quibus Chocolate conficitur, dicitur Cacao, *Clus. Tab. Amygdalis similis fructus Guatimalensis l. Avellana Mexiocana, C. B. 6. Cacao, Berto, Mercatori in Hispaniola.*

Fructus hic arboreus siliquis inclusus, amygdalarum speciem refert. Colore fuscus. Adfertur copiosus ex Guatimala adhibeturque loco modico, pauperibusque elemosyna datur. Parant ex hoc tum potum Indis vulgarem, tum massam hanc chocoletam dictam (& potus hoc nomine venit) quæ sit ex dictis granis contusis & cum aromatibus mixtis.

N. Primus honor debetur ei quæ in America paratur, posterior, quæ in Hispania ex granis adveclis conficitur, vetustate paulatim vilescit.

Vires. Conserve dicitur ventriculo frigidulo, pectori, adeoque tussi purulentoque opprimis servatur verigini. Quæ & commendatur summè ad roborandum vitæ balsamum, veneremque prorutandam.

Usus est ut mane cum saccharo in vino vel cerevisia calida diluta absorbeatur.

Dosis ʒij. ad ʒb. & ultra.

N. Fructus huius participem me fecit *Ab. Petrus Bluerialisia huius Reip. celeberrimus.*

CCCCV. *Styrax seu Storax calamita.*

Στύραξ, Styrax, duplicis generis in Officinis prostat, siccus ac liquidus.

Siccus Officinis Storax calamita, (à Cannarum calamis sic dicta, in quibus olim ex Pamphilia apportabatur,) est arboris cujusdam gummeus, resinofususque succus concretus, aridus, odoris suavissimi. videatur *Matth. Cord. hist.*

Crescit arbor illa Storaciflua, in Syria, Silicia, Pamphilia.

Præfertur Styrax pinguis, lentus, fragmentis albicantibus rufescens, vel flavus odore perseveranti, qui dum mollitur, melleum liquorem reddit. Improbatur furfurosus, niger cano situ obductus, inodorus.

Vires. Calfacit, exsiccat, emollit, concoquit. Cephalicus imprimis est & nervinus: medetur tussi, catarrhis, raucedini, gravedini, vulvae præclusæ duritiæ, laboranti, extra & intra datus convenit: immiscetur cardiacis & lenificantibus, alvum leniter mollit, si cum Terebinthina in forma catapoti assumatur.

Extrinsecus suffitu capiti adhibetur.

PREPAR.

1. Oleum stillat. sic si Styrax cum ∇ Rosarum digeratur, postmodum in ∇ Ere ex \times getur, primum Δ e leni, dein, quando $\circ\circ$ stillare incipit, fortiori.

Vires. *Isdem confert, quibus Styrax*
Dddd sed

sed majori efficacia: gutta auribus instillata sibilum discutit.

2. Oleum coctum. Vide Aug.

N Occurrunt descriptiones medicamentorum in quibus & Syrax calamita & rubra distinctim prescribuntur, ut sunt Diacastoreum Nicolai, Trochisci Alipre moscate. In his igitur quid per Syracem calamitam & rubra distinctam intellectum velit Nicolaus diversa sunt opinionones: Sunt qui Thymiana per Syracem rubeam innui volunt, ut Fuchs. in compositi. Medic. & Bauhinus in Pinac. Alii Syracem optimam, quae in grana confluit, ut Augustani & Cordus. Alii Syracem vetustate rubefactam interpretantur. Verum enim vero cum in prescriptionibus optima quaeque eligenda sint, adeoque & Syrax in granis recipiendus, ubi calamita styracis sit mentio, per rubram aliud quid intelligere utique oportet.

CCCCVI. Syrax liquidus.

Est Liqueor pinguis, instar Balsami crassus, grave olens.

N De Syrace liquido, magna inter Auctores dissensio. Aliis vide. ut et nihil aliud est, quam stacte, i. e. myrrhe colamen. [a] Aliis factitium quid ex syrace calamita in oleo ac vino soluta admistaque resina laricea, excocta. [b] quae decoctio ubi refruxerit syrax liquidus ad fundum secedere dicitur, ad superficiem mutens oleosam substantiam liquidorem, (alii expressu idem moluntur.) Serapioni syrax liquidus, est oleum ex nucleis arboris styracis sine expressum; ac cortex, fructus, ex quo oleum expressum est, sy-

rax sicca eidem dicitur. Avicenna Syracem humidam sit per decoctionem corticis, estque colore nigro. Fex remanens eidem syrax sicca dicitur, lib. 6. c. 32. Dioscorides oleum styracinum appellat, quod aut componi in Syria ex Syrace. De hoc aut quod calfaciat vehementer & emolliat, verum caput dolore afficiat adgravesque & soporem adferat. Quae facultates in syrace liquido deprehenduntur.

a] Math. in Dioscor. lib. 1. c. 62. Bauhin. Pinac. lib. 12. sect. 6.

b] Fuchs. de comp. med. l. 1. c. 11.

T.

CCCCVII. Tacamahaca.

Resina est, ex iis, quae ex nova Hispania non ita pridem transferri ceperunt. Colligitur ex vulnerata arbore instar populi procera, admodum odorata, cujus fructus ruber est. Paeoniae semen amulans Resina autem colore accedit ad Galbanum, unguibus est albis, uti ammoniacum odorem ac saporem gravem refert, cutique tenaciter adhaerescit. Vid. Frag. Monard. & Indiae Occid. part. 9. l. 4. c. 29.

Vires. Calfac. in princip. 3. sic. 2. valide astrictionis particeps, digerit resolvit, maturat, tumores emollit, dolores ac flatus discutit: uterina imprimis est, nervina ac cephalica. Usus praecipue externus est. Prunis injecta naribusque admota, mulieres uteri suffocatione laborantes ilico liberat. Umbilico Emplastri modo imposta uterum suo loco retinet (usu familiarissimo.) Ventrículum robo-

ra, defluxiones quascunque à capite de-
scendentes reprimat, (luteo excepta, & post
ea alteram saltem vel utriusque ap-
plicata, suffiuvve attracta.) Temporibus
interdita (cerati modo) defluxiones in
oculos aut alias facies partes revellit, do-
lorem dentium sedat, (dentibus etiam
corruptis induta:) abdomini Emplastrum in-
ter imponitur: a uteri fluxum cohibet: ma-
gis est efficacia in doloribus articularum
(coxendicis) juncturarum ac nervorum
vulneribus imponitur eadem curat, nimi-
um statim suppurare facit & spasmodum
cohibet, Monardes.

N. 1. Adeo celebris est apud Indos, ut
ad qualemcunque dolorem adhibeatur,
ut aliud remedium norint, modo non
essent inflammationes admodum calide.

N. 2. Inveteratos cruris dolores Ta-
mamabacà Emplastrum loco imponitur cura-
tis vidi.

PREPAR.

Empl. Stomachicum. Vide lib. 2.

CCCCVIII. De Tartaro.

Tartarus in Medicina pathologi-
ca est res naturæ lapidescentis, i. e. in
lapides coagulati apta, vel jam de-
mum coagulata: potillimum tamen
viscosam ac lentam mucilaginem
denotat, quæ pondum in duritiem
lapidis conversa est. Hinc deducitur
quoque ad officinam, denotatque
sal terrestre ex vegetabilibus certis
vel per se vel artificio separatum.

N. De Tartari origine non possum
quam animi sensu communicem: Rerum
principia primitus indigesta sunt, ac ve-

luti, in choatica sua dispositione simplicia:
hinc subinde cum maturitate in partes
secernuntur crassiores & subtiliores. Cras-
siores ad elementalem vergunt statum,
scil. aqueo terrenum: Subtiliores & po-
tiores exaltantur subinde seu (uti dici-
tur,) spiritualisuntur, i. e. in statum spiri-
tus evehuntur. Hæ ergo ubi ad statum de-
ducta fuerint summum, quem natura in-
tendit, exhibent spiritualem partem, sin-
minus eadem sint digesta, vel cum tempo-
re retrogressa ad statum crudorem: ex-
hibent Tartarum, constantem scil. ex par-
tibus potioribus aqua, terra & salis, adeo-
que Tartarus pollet viribus insignibus spi-
ritus vires amulantibus.

PREPAR.

Preparationes quæ sunt 1. Depura-
tio. 2. Destillatio. 3. Salificatio.

I. DEPURATIO.

Depuratio vel fit à sordibus exter-
nis, vel parte magis arenosa ac minus
solubili: illa lotionem peragitur, hæc
solutionem ac coagulationem.

Lotio seu ablutio: unde ℞ lotus.

℞. ℞ tritici ac cribrati, q. v. affunde
▽ fontanam, calidam (vel lixivium
forte, e. g. ex cineribus elavellat.)
agitaque optime, hinc sine residuo
ac refrigerescere, postea decanta a-
quam una cum impuritatibus, idque
repete aliquoties donec ℞ sic in-
star arene.

N. Si lixivium adhibueris, edulcora-
re ℞ oportet.

Solutio & coagulatio unde

1. ℞us depuratus Acidum ℞i, Cremor
& Crystalli ℞. Dddd 2. ℞.

℞. ꝑi optime loti, q. v. affunde
 ▽a ferventis bonam quantitatem,
 agita spatula lignea, & solvetur par-
 ticula ꝑi, cola per manicam Hip-
 pocrat. dum adhuc calet (alias coa-
 gularur rursus quod solutum erat):
 restitanti ꝑo affunde aliam ▽m fer-
 ventem, agita & cola. idque reitera
 tantisper donec nil nisi arena irre-
 solubilis restiter. ▽s has ꝑo impre-
 gnatas repone ut refrigescant, & vi-
 dedis ꝑm purum, partim supernata-
 re instar cuticulę, partim instar cry-
 stallorum vel ad fundum residere vel
 parietibus ac bacillis immixtis adhe-
 rere (utrumque cuticulam scil. &
 crystallos collige, exicca atque serva.

N. 1. Si nimia ▽a quantitas coagu-
 lationem impediens, evaporare aliquan-
 tulum sine.

N. 2. Sunt qui cuticulam supernatan-
 tem seorsim colligunt (nomine cremoris
 ꝑi.) & crystallos itidem seorsim (titulo
 crystalloꝝ ꝑi.) verum cum utrumque
 ejusdem sit nature & efficacie, distinctio-
 nem hanc parvi momenti autumo.

N. 3. Feliciter adhaerescunt crystallo
 vasi ligneo.

N. 4. Si depuratum hoc ꝑm haud sa-
 tis candidum sit, solve iterum in ▽ fer-
 vente, filtra & repone ut ante, ad coagu-
 landum.

Vires. Usus hujus ꝑi depurati est,
 crassos tartareosque humores praecipue
 autem in prima ventris regione stabu-
 lantes incidere ac attenuare: commodę
 itaque adhibetur in obstructione Epatis,

Lienis, Mesenterii, Renum, in affectu
 Hypochondriaco, &c. Hinc quoque sibi
 primas vendicat inter Digestiva univer-
 salia, cujus rei gratia & catarrhicus pre-
 mitti plerumque solet. Quin mo ad laxan-
 dam alvum commodissimum medica-
 mentum est, si saltem grano uno ac al-
 tero Diagridi ve. Gummi de Gamandra
 acutur.

Dosis à ʒʒ. ad ʒj. vel ʒij.

2. Crystalli ꝑi chalybeati, Acidum ꝑi
 chalybeatum Salæ.

℞. Acidi ꝑi ʒiiij Magister. chalyb.
 i. e. crystall. ♂ per spir. ♂. (Vide
 in ♂) ʒij.

Crystallos ♂ solve in aq. fumar.
 ʒij. solutionem incorpora cum aci-
 do ꝑi in mortario lapideo. Exicca
 iterum ac pulverisa: aromatizetur
 aliquot guttis ol. Cinamomi.

Vires. Utilissimum medicamentum
 est in morbis chronicis, ut sunt obstructio
 Lienis, quariana, icterus uterque, cache-
 xia virginum, hypochondriaca passio.

Dosis à ʒj. ad ʒij.

II. DESTILLATIO unde

1. Spiritus ac oleum.

℞. ꝑi albi crudi loti (vel quod me-
 lius depurati,) q. v. destilla ex Ret-
 ort. vitrea in arena (vel ligne nudo)
 Δe gradatim adhibito: primò ex il-
 lat phlegma, dein spiritus in forma
 nebulę & tertio oleum pingue. Se-
 para oleum à spiritu, vel beneficio
 chartę ac filtrationis, vel tritorii
 gossypiive auxilio,

N. Sime

N. Sunt qui spiritum ☿ terna vice supra colchotar rectificant.

Rectificatio spiritus ☿i. Destilla ex MB tertia vel quarta vice semper vasa destillationi inservientia optime lixivio forti eluendo.

Rectificatio ol. ☿i. Affunde quantitatem magnam ▽ (vel ☿ ac destil per MB separa oleum ab ▽ ut moris, idque rectifica ▽ in scil. fragrantem aliquam addendo ac denuo destillando.

N. Ex residuo capite mortuo extrahi potest sal. Vide suo loco.

Vires. Spiritus vim habet, incidendi, attenuandi resolvendi. Hinc referat obstructions viscerum, purgatque per sudorem ac urinam ideoque utiliter adhibetur in Hydropo, Tympanitide, Arthritide, Paralyfi, Scorbuto, lue venerea, impetiginibus, scabie, contractura artuum (ex materia flatulenta & humoralis fluida non ☿ea coagulata & fixa.

Dosis a ℥j. ad ℥j.

Oleum intrinsecus adhibitum prodesse creditur adversus dolorem colicum, suffocationem uterinam, &c.

Dosis gr. iij. iij.

Extrinsecus, admisceri potest unguentis contra scabiem communem vel luis venerea, &c. Vide Crollum, Sennert, in Institut. Salam. in Tartaropog. a.

2. Spiritus ☿i compositus.

℞. ☿ purum, destilla ut moris. prodeatque phlegma spiritus ac oleum. Ex capite mortuo extrahe ☉ quod

solutionibus ac coagulationibus purificatum conjunge cum phlegmate spiritu ac oleo: Hinc digere in MB vase clauso, donec ☉ totus solutus sit, cum hoc liquore impasta argillam siccam, formaque globulos & destilla ex Retorta, igne nudo (ut destillatur spiritus ☉j.) prodibit cum spiritu & oleo Sal totus spiritualiter in posterum a spiritu ☿i non separabilis: Oleum foetens separa a spiritu, ut moris.

Vires. Penetrantior & efficacior est priori.

3. Spiritus ☿i ☉ latus seu spiritus ☿i aperitivus compositus.

℞. Spir. ☿i (simplicis) ℔j. V. ℥iij. Misce & affunde colchotari: digere in MB (℥. 8.) ac destilla per Retort. adhibitis ignis gradibus omnibus. Totum deinceps quod prodit funde super caput mortuum nigrum ☿i, ex quo nimirum spiritus ille simplex est prolektus. Digere ℥. 24. Tincturam decanta, residuum calcina ad albedinem, atque ex eodem extrahe Sal cum Tinctura illa decantata, in calido S. (hor. 24.) relinquendo: ▽ in hanc per filtrum purifica.

Vires. Exhibetur magno cum successu ad contumaces obstructions viscerum, ad fædos colores, febres diurnas, Hydropem.

Dosis a ℥j. ad ℥j. in aquis appropriatis.

III. SALIFICATIO unde

1. Sal ☿i.

Dddd 3

Sal

Sal ☉ elixiviatum ex ☉ ad albedinem calcinato, (i. e. combusto,) non secus ac ex aliis cineribus Sal extrahi solet.

N. 1. Ex capite mortuo in destillatione spiritus residuo, utidem Sal elixiviatum potest, ad dictum modum.

N. 2. Communiter calcinatur ☉ in fornace sigulina.

2. Ol. ☉ p. d.

Pone ☉ calcinatum in cella ad liquefcendum, vel dissolve ☉ calcinatum in ∇ communi, filtra & coagula.

Vires. Optimum est remedium in serpigini- bus, ulceribus, tinea, scabie, &c.

N. Est porro hujus olei elegans usus in Extractis vegetabilium purgantium conficiendis. Ejus enim gutta aliquot cum menstruo mixtum extractonem facili- tati tum catharsin ipsam promovent.

3. Magisterium ☉ seu ☉ al- cobolisatum.

Impregna ☉ cum Sale volati- li Vini, v. g. ☉ Salis ☉ purissimi, q. v. affunde ∇ ad eminent. digit. 1. digere ac destilla lenissimo calore, iterumque ∇ affunde, idque repe- tories, donec Sal ☉ totam spirituo- sam Vini substantiam seu omne sal volatile Vini imbiberit, quod ubi factum, sublima habebisque sal vi- ni sublimatione ab omni phlegma- te & aquositate separatum. Sennert. in instu.

4. Magisterium ☉ pur- gans.

☉ ☉ , q. v. impræгна aceto optimo, donec ☉ nihil amplius aci- ditatis retinere velit (vide correctio- nem flor ☉ ij Crollianam l. 3.) dein affunde ∇ eumque abstrahæ aliquo- ties cohobando: tandem repone ☉ ad liquefcendum & habebis oleum rubrum.

Vires. Purgat per inferiora, utile in omnibus morbis deploratis.

Dosis ☉ q. v. ad ☉ .

N. Sal illud ☉ ☉ sufficienter impræ- gnatum si in ∇ destill. (e. g. Rorraginis) solutum atque s. a. crystallisatum sit, con- veniens medicamentum evadit in mor- bis ☉ vris.

5. Tinctura seu ☉ ☉ .

☉ Sal ☉ optime purificatum cal- cina ad carulitatem: dein affunde ∇ extrahe rubedinem s. a. decanta abstrahæ ad consistentiam olei. Sic habes Tincturam ☉ , quam si placet exaltare, digere aliquamdiu cum ∇ recenti ad emin. dig. 1. affuso.

N. Sunt qui ex ☉ cum ☉ an calci- nato, Tincturam hanc extrahunt, sed prævalet modus prior.

Vires. Urinam largiter ciet, confert- que in Melancholia hypochondriaca. Scor- buto, Hydropo aliusque Mesenterii ac Lie- nis morbis & observationibus.

Dosis gutt. aliquot 4. 5 6. 7. 8.

6 ☉ ☉ latus.

☉ Ol. ☉ purissimi per deliq. ☉ affunde guttatim Spir. ☉ ☉ vel q. s. donec strepitus cesset idque in vi- tro capaci: sic fiet coagulum sedaca ebul-

ebullitione evaporare sine humiditate lento calore ad siccitatem.

Vires. Digestivum est præstantissimum, quoniam in corpore humano efficacissime resistens. Hinc utilissime exhibetur in obstructionibus viscerum, venarum mesaraicarum, in omnibus febris, præcipue in quartana, in obstructionibus mensium.

Dosis à ℥ss. ad ℥j. in convenienti liquore, convenientissime autem propter saporis emendationem offertur in Hydro-melite.

N. Eodem modo fieri quoque poterunt salia vegetabilium & lata. Sic sal (e.g. absinthii) depuratum solve in ∇ absinthii infusa spirituum & procedeque, ut cum ♀ & lato.

7. Tart. & latus crystallifatus.

℞ Crem. Tart. ℥ij. spir. & ℥ij. digerendo solvantur. Hinc affunde ∇ calid. ut penitus solutio fiat, abstrahæ aliquantulum & reponè ad crystallifandum.

8. Sal ♀ volatilifatum.

℞ ♂ ♀ purificat, q. v. affunde ∇ rectificatils. Quæ ex ∴ per ℞ cohobando aliquoties (3) & adherescet ♂ ♀ lateribus ℞ bic.

N. Si per MB Saporis non sublimatebitur, sed exhibebit Menstruum coralium solvendis idoneum.

Vires. Insigne est lithonripticum.

Dosis g. v. vj. & c.

9. Liquor ♀ spleneticus.

℞. ♀ ℥j. ♂ ℥ss. Misc. exacte,

imponèque lamina ferrea ignita ut calcinetur: Hinc pulverisa ac affunde aqua ferventis ℥iij. digere in loco calido ♂ ∅ (6) quotidie agitando postea colentur. Tandem adde ♀ ℥j. digerantur ♂ ∅ (8) filtrenturque pro usu.

Vires. Insigne est deopplativum Lienis aliarumque variarum obstructionum, mesenterium maxime infestantium, adeoque utile in hypochondriaca scorbuticaque affectione ac mensium obstructione.

Dosis cochl. s. ad r. cum aliis appropriatis vehiculis.

Terebinthina.

Vide Resina.

CCCCIX. Thus.

Alcay ♂, Dioscor. λιβανὸν, Olibanum. Arab. Lovan Conder. German Weyrauch Resina est duriuscula, pellucida, profluens ex arbore Arabica Lovan Arabibus dicta. Vide Thus, Matth. Cord. hist. Cas. Lovan. & Conder Garz. C B. 7. (inter gummi.

Genera Thuris traduntur duo, masculinam scil. quod proprie Olibanum dicitur, seu Melax, (Arab. Melafon.) & femininum.

Masculum ex albo flavescit, suapte natura rotundum est, guttarum formam referens, candidum intus & pingue.

Femininum, resinofum magis est ac molle, cito ardens, flavum.

Præfer-

Præfertur masculum, ut quod ex arboribus montanis colligitur.

Vires. Calfac. 2. ficc. 1. subastringit. Usus præcipui intrinsecus ad varios capitis & pectoris affectus, ut & ad alvi, uterique profluvia, aduissim. (degluitur vesperi frustatim,) vomitum, sanguinis exscreationem, diarrheam, dysenteriam mitigandam. Extrinsecus inseruit suffitibus pro capite roborando, catarrhos discutit, cava ulcera carne replet, & ad cicatricem perducit, cruenta vulnera cephalica imprimis glutinat, peruisiones (cum scillo adipe aut anserino) sanat, ulcera cacœthica, tum sedis, tum reliquarum partium demulcet, (tritum cum lacte in linimentum:) oculorum rubedini ac lippitudini medetur, (scil. ▽ Rosarum multiplici extinctione Thuris imprægnata, lactique muliebris postmodum commixta, pro collyrio liquido) verrucas incipientes & impetigines abigit, (cum pice & aceto impositum).

Cortex Thuris in Officinis corticosum illud vocatur, quod Thymia supra appellavimus. Cortex hic præfertur crassus, pinguis, odoratus recens, lævis minime scaber. Vide supra.

Manna Thuris sunt micæ, fragmenta, (pollen ac farina) Thuris quæ ex collisione, dum in saccis vehitur colliguntur.

PRÆPAR.

1. Liqueor. Fit in albumine ovi cocti, summeque prodest ad maculas abstergendas, cavitatesque cicatri-

cum explanandas.

2. El. Diabolbanum. Vide Disp.

CCCCX. Tragacantha.

Tragacanthum, Tragacantha, corrupte Tragaganthum, vel Dragagantum Tragant. Est gummi fruticis ejusdem nominis pellucidum, album, subdulce, leve ac syncerum, in granis plerunque fragmentisve contortis.

N. ▽ calida solvitur, mucilaginemque exhibet alius Medicamentorum formulis, e. g. trochiscis formandis convenientem.

Dicitur Spina hirci. Arab. Chitina. Germ. Boeksdorn.

Exudat hoc gummi radice incisa, vel ut alii volunt sponte sua.

Præstat pellucens, gracilis, levis, sincera & subdulcis.

Vires. Refrig. 2. (alio temperata est,) hum. 1. (alio siccatur,) lenis, cuius spiracula obstruit, acrimoniam mitigat, incrascat. Usus præcip. aduissim inveteratam, ad fauces exasperatas retusas voces, cæterasque destillationes, (cum melle inde fit linctus subditurve lingua ut liqueat,) contra renum dolorem & vesicæ rosiones, (in passo vel brodio,) in dysenteria. Extrinsecus ad dysenteriam (in clysteribus,) ad rubedinem & acres destillationes oculorum (soluta in ▽ rosar. vel lacte,) ad palpebrarum scabritiem.

Dosis ʒj.

N. Tragacantha que vetustior, eo calidior,

PRÆPAR.

Spec. Diatragacanth. calida } Vide Di-
Diatragacanth. frigida } spens.

CCCCXI. Tubera Cervina.

Fungus Cervinus, Cervi boletus,
Math. Cam. Lon. Tab. Cordum D. C. B. 2.

Germ. Hirschbrunst / Hirschschwamm.

Crescit in sylvis ut vulgo creditur
ex libidine Cervorum, quippe non-
nunquam formâ genitalis cervini
aperitur. Verum testibus Lonicero
Cordo nec iis denegatur locis, ad
que nec cervi nec Damæ unquam
pervenerint. Inhiant autem iis Cervi
odorem fortem, quo delectan-
tur.

Vires. Rari usus est, nec adhibetur,
quod nonnulli ad libidinis stimulum,
etis que incrementum id commendent,
Lonicerus contradicit, qui e contra na-
tura frigida & humida statuit, adeoque
stimulum ineptæ. Extrinsecus com-
mendatur ad uterinas ascensiones com-
pescendas.

N. His subjungi poterit & Fungus Chi-
urgorum, videlicet Fungus orbicularis,
natus, pulverulentus. Crepitus Lupi.
Germ. Bubenst / Wolffst / Postst.
videatur Lonic. Tab. Cast. Dod. Mat-
thiol. Cam.

Hujus vires sunt adstringere, sic-
care, adeoque pulvis ejus ad interri-
pines & abrafa non inutiliter adhi-
betur. Chirurghi frustum imponunt
electæ venæ ad sistendum sanguinem
vulnusque solidandum.

CCCCXII. De Vino.

Anatomia Vini.

Vinum est succus vitis, fermenta-
tione exaltatus.

Dicitur Paracelsô, Sanguis Terræ,
Querc. Omnium vegetabilium Prin-
ceps & maxime vitriolatum.

Eligatur generosum, beneque ma-
turum.

PRÆPARATA VINI SUNT

varia, pro diversis scil. parti-
bus variantia.

Nimirum

Vini partes sunt:

1. Essentia subtilissima, incorru-
ptibilis, vulgo ∇ vite, ∇ ardens, ∇ ,
 ∇ Cœleste, ∇ Bezoardicum vegeta-
bile, menstruum cœleste, ∇ cœlica
Lullii cœlum, clavis philosopho-
rum, corpus æthereum ex Δ & ∇
constans, Balsamus volatilis liquoris
catholici. 2. Magna copia ∇ . inspi-
dæ corruptibilis. 3. Hanc sequitur
 ∇ , quidam fumidus, qui nihil aliud
est, quam \ominus vini volatile crassius in
forma fumi ascendens. 4. Huic mox
subjungitur \circ quoddam vere pin-
gue & unctuosum combustile. 5. Ex
 \ominus extrahitur \ominus quoddam corrosi-
vum. 6. Post extractionem \ominus is re-
linquitur ∇ limosa inutilis. Sala in
Anatomia Sij .

Hinc 1. ∇ f. ∇ vite. Q. E.
Vini,

2. Vinum generosum, getur per
vesicam, donec pars optima ∇ arit,
(quod gustu facile cognoscitur,) de-

Ecce stilla.

stillatum rectificetur aliquoties per B.M. abstrahaturque saltem pars dimidia tertia aut quarta, ut nihil humiditatis relinquat combustibilis.

N. 1. Rectificatio felicis peragitur. 1. Si in rectificatione orificium cucurbitæ charta subtili triplici vel quadruplici, vel panno spissiori tegatur, quippe hac ratione penetrat solum pars spirituosior, a quo siore in cucurbitam relabente. 2. Si rectificatio ex cucurbita colli longi, vel per phiolam serpentinam ut perficiatur.

N. 2. Nonnulli obstruunt cucurbita vel phiole orificium, spongia oleo imbuta, qua ratione solum transit, in spongia remanente. Senn. Inst. Libav. in Alchym.

N. 3. Eodem modo paratur & ex fecibus vini, ut & ex siliquis uvarum ex quibus vinum fuit expressum. Kesl. 1. c. 70.

2. Alio modo subtilis.

R. Vini generosi q. v. digere (14) in fumo, vel alio lenissimo calore, postea per phiolam destilla, destillatumque aliquoties per eandem phiolam rectifica, donec ad summam subtilitatem pervenerit.

R. Hujus lb. ij. misce cum recentis vini lb. vj. destilla iterum per B.M., ac prolice saltem lb. ij. affunde iterum recentis vini lb. vj. ac destilla denuo, ut dictum, idque repetere septies vel pluries ad lb. ij. colligendas.

N. Hic adeo subtilis ac fugax est, ut guttatim quando ne quidem attingere possit, quin in aerem evanescat. Tentzel. Gluckrath. in Beguin. 1. 3. c. 2.

Vires. V. calidus est & siccus, penetrantissimus, incorruptibilis, resistit putredini, resocillat apoplecticos, comate oppressos, &c. Extrinsecus resolvit tumores, frigidos ac scirrhosos, arcei coagulationem sanguinis in contusionibus, crumoremque resolvit ac discutit.

N. Sunt qui V. circulatum ac toties destillatum ut in oleo agnosam abeat consistentiam, Circulatum Paracelsi autem manent, sed male. Alii V. cum proprio sale, intercedentibus tamen digestionibus aliquoties destillant, ut sal tandem cum V. per Alembicum transferatur, vocantque Circulatum Majus. Libav. tr. de Igne Naturæ,

3. Spiritus Vini alcalisatus.

R. Vini generosi Hispanici vel Hungarici, q. v. elice spiritum ac phlegma: separa eadem ab invicem: ex fecibus calcinatis cum phlegmate extrahe & idque per crystallisationem purifica, in spiritu solve & habes V. alcalisatum.

4. Spiritus Vini acnatus Tart. seu spir. Vini Tartarisatus.

R. V. lb. ij. Tart. alb. crudi puriss. grossè contusi ℥j. destilla in balneo pleno scobe ligni ferrati, madefacta lenissimo V. ut ad quartum ferè pulsum guttula cadat: quando phlegma stillare inceperit, cessa, vel si phlegma quoque prodierit rectifica.

N. 1. Si subtilior adhuc expectatur, denuo ad hujus lb. ij. addatur Tartari ℥j. destilleturque ut ante. Sennert. in Instit. Tentzel. in Execg.

N. 2.

N. 2. Ad cognoscendum utrum spiritus prodeant nec ne, observentur striae, quippe quò spissioribus stris Xbicus reterius fuerit, eo uberior semper spirituum evaporatio & è contra.

N. 3. Oleum, quod lentabac destillatione peracta, guttis quibusdam innatare videbitur (quamvis vina in hoc valde inter se discrepent) vera vini essentia affirmatur. Tenzel.

5. Alius Ψ Tartarificatus sive Ψ Tartaralcalificatus.

Hic spiritus si super eundem Tartarum per Retortam cum cohobis rectificatur & in fine (phlegmate intermedio abjecto) fortiori igne urgetur, spiritus vini Tartarificatus acquiritur. Severt. Instit.

6. Spiritus Vini Tartarificatus seu ∇ philosophica.

xx. Tartarum in precedenti spiritus Tartarificati preparatione post cohobiam relictum (vel & Tartarum recentem) calcina ad viriditatem (caerulitatem,) dein affunde spiritum illum Vini Tartarificatum, destilla & tandem propelle igne fortiori. Tenzel.

Vel: Ex \ominus Tartari ad caerulitatem calcinato extrahe essentiam digendo cum Ψ , (Ψ habeat aliquid phlegmatis cujus beneficio sal arri-
t) destilla gradatim, ad ignem fortissimum subinde progrediendo.

Vires. Spiritus hic longe praestantissimus est ad Tincturas & Extracta omnium organium in genere elicienda, ad con-

servandas metallorum & vegetabilium, animaliumque facultates.

In *degeneria* arcanum est ad plurimos affectus, imprimis tartareos. & ubi sal fixum ex deficiente conditionis *πνευματώσ* abundat, ut in Scorbuto, Tartareo Hypochondrio, Asthmate, Cachexia Epatis aut reliquorum viscerum obstructionibus, conciliat insuper somnum cum essentia croci propinatus.

N. 1. Spiritus vini hoc modo rite preparatus est Ros Iovis amphibus vegetabilis ad parandum illud Biolychnium Burggravii. Eiusdem beneficio fit & perpetuum mobile & *αἰῶν* criterium. Hartm. in pract. Tenzel. in Exeg. Qui plura de Ψ facultatibus voluerit, consulat Lemnium, Evonymum, Gesnerum, Libavium, Medull. destill.

N. 2. Hic Ψ tartarificatus in spagyrica cochlea Hermet. Cl. circulatus, è mere spiritu evadit Balsamus, è fragrante fragrantior, è crystallino carbuncularis, haud secus ac cor sanguinem Epatis, continente pulsum circulo, in auream vite Balsamicam vividamque spirituum vitalium naturam exaltat.

Vires & Dosis. Hujus essentiae guttae 3. vel 4. calidum nativum in Eclampsia evocant. Cum Croci essentia somnum conciliant restorationemque membrorum conantur.

7. Spiritus Vini microcosmicus, s. e. cum sale urinae volatili aequatus.

℞. Spiritus Vini subtilis. ac spir. urinae ad summam puritatem deducti (vide in urina) añ. mixti ponantur in locum frigidissimum: sic coagulabuntur in salem albiſſimum. Digeratur hic per lentum calorem Ψ in Phiola H. Cl. spatio 20. vel 30. \mathcal{O} & convertetur in liquorem, qui si lubet per \mathcal{M} semel ac iterum rectificetur. *Begun. l. 3. c. 2. Harim. in pract. & in Croll. Senn. in instu.*

Vires. Menstruum est \odot potabilis preparationi. inserviens: poteri quoque in vinctus adhiberi ad referandas obstructions viscerum ut & extrinsecus ad dolorem compeſcendum.

8. Spiritus Vini \odot latys.

℞. Spiritus vini opt. & spir. \odot i rectificati añ. ζ iiij. M. & destilla per \mathcal{X} in cinere primo lento igne, dein fortiori ut simul alembicum tranſeant: reitera destillationem vice tertia: postmodum circula per mensem simul, habebisque spiritum odore & sapore sat gratum.

9. Magisterium Vini. Lapis vini vegetabilis.

℞. Vini generosi Hispanic. vel Ungaric. q. v. putrescat 40. \mathcal{O} in fimo equino. Hinc destilla in \mathcal{M} , & prodibit spiritus ac tandem oleum: hæc separa invicem, spiritumque dephlegma. Oleum denuo in fimo equino \mathcal{O} 40. putrescat ac destilletur. Ex remanentibus fecibus beneficio phlegmatis extrahatur sal volatilius sine calcinatione. Utrum-

que conjunctim s. a. purifica. Postea imprægnata sal spiritu suo ac digere: hinc adde & oleum. digereque donec coloris tandem rubei pulverem nanciscaris.

Vires. Grana (vel gutte aliquot si majoris liquidus) integram mensuram aqua, vinosis qualitatibus perfundunt.

10. Menstruum Basili Valerini, Aqua temperata, Temperatum Extractivum.

℞. Spiritus Vini subtilis. q. v. eumque cum spir. \odot digere ac terna destillatione per alembicum, uni. Sic dulcescit acrimoniamque amittit. Vide spir. \odot dulcem.

Vires. Solut \odot non radicaliter, sed tincturam ejus extrahendo. Vide de \odot . Basil. in repetit, magni lapidis veterum. Senn, instit.

N. 1. Alii ℞. Ψ optimum eumque cohibant multoties (12.) supra \odot ut essentiam \odot secum evehat. Huic Ψ essentia \odot impregnato affundunt tantundem spir. \odot i rectific. digerunt que.

N. 2. Tentzelius ℞. Ψ rectific. q. s. superfundit Sali Tartari philosophico ad emin. 3. digit. digerit q. in Phiola longiss. colli aliquamdiu l. calore: postmodum destillat.

11. Sal Tart. philosophorum.

℞. Sal ex Cineribus Sarmentor. Extractum. reverberetur Δ aperto (hor. circiter 3.) donec albescat. Dein solve in ∇ & separa feces filtrando & coagulando. Sic habes Sal Tartariphilosophorum, Tentzel. in Exeges. de \odot potabili.